

LHLs 30. ordinære landsmøte

Scandic Oslo Airport hotell, 12.-13. juni 2025

LHL

Innholdsfortegnelse

Sak 4 LHLs strategi	3
Sak 5 Forslag til uttalelse	6
Sak 6 Forslag til endringer i LHLs vedtekter	9
Sak 7 Forslag til LHLs interessepolitiske program.....	24
Sak 8 Fastsettelse av medlemskontingent.....	33
Sak 9 Innkomne forslag	34
Sak 10 Fastsettelse av honorarer for sentrale tillitsvalgte	36
Sak 11 LHLs årsberetning og årsregnskap 2024.....	37
Sak 12 Kontrollkomiteens rapport	72
Sak 13 Instruks for kontrollkomiteen.....	76
Sak 15 Valg av revisor	78
Sak 16 Valg av sentralstyre, kontrollkomité og valgkomité	79

Sak 4

LHLs strategi

Bakgrunn og forslag til vedtak

LHL har i flere år hatt en omfattende strategi og en dertil hørende handlingsplan med en rekke mål og tiltak. I praksis har det vist seg krevende å bruke både strategi og handlingsplanen som et styringsverktøy i organisasjonen, både administrativt og organisatorisk. Det har vært vanskelig å følge opp alle mål og sikre reell prioritering i ressursbruk, ledelse og samhandling.

Gjeldende strategi Et bedre liv ble vedtatt i 2023 og har en varighet frem til 2026. Sentralstyret fremmer en vedtektsendring som utvider landsmøteperioden fra ett til tre år. Om landsmøtet vedtar denne endringen vil strategien utløpe underveis i neste landsmøteperiode. På bakgrunn av dette foreslås det å videreføre gjeldende strategi ut neste landsmøteperiode, men for å styrke den demokratiske styringen foreslås det at landsmøtet vedtar fremlagte forslag til prioriteringer i neste landsmøteperiode. Dokumentet skal definere de viktigste målene LHL skal jobbe med å oppnå frem til neste landsmøte, og danne grunnlag for målrettet og samlet innsats i hele organisasjonen.

Målet er å skape en felles, forpliktende retning for hele LHL – nasjonalt og lokalt – slik at vi i større grad kan samle innsats og ressurser bak det som virkelig teller. Prioriteringene skal være gjennomgående i alt LHL gjør.

Dokumentet bygger på LHLs gjeldende strategi (2023–2026).

Dokumentet skisserer frem prioriterte mål for neste landsmøteperiode:

1. Øke antall medlemmer og støttespillere
2. Øke antall frivillige
3. Øke LHLs synlighet og gjennomslagskraft – nasjonalt og lokalt
4. Etablere LHL som en ledende bidragsyter til fag- og forskningsmiljøer for våre målgrupper
5. Utvikle og gjennomføre nasjonale prosjekter som svarer på demografiske endringer

Forslag til vedtak:

Gjeldende strategi forlenges ut neste landsmøteperiode.

Dokumentet *med LHLs prioriteringer 2025–2027* vedtas som et tillegg til strategien.

Et bedre liv for flere

LHLs prioriteringer 2025–2027

LHL er til for alle som lever med hjerte- og lungesykdom og slagrammede – og for alle som står dem nær. Vår oppgave er å skape et bedre liv for dem det gjelder. Det gjør vi gjennom frivillig innsats, kunnskapsformidling, politisk påvirkning, pasientrettet rådgivning og helsefremmende fellesskap over hele landet.

Vi er en frivillig interesseorganisasjon – men først og fremst er vi et stort nasjonalt fellesskap for mennesker som ønsker å leve godt, mestre livet med sykdom, og bidra til å forbedre helsetjenestene for seg selv og andre.

De neste tiårene vil vi stå foran en stor økning i antallet mennesker som lever med våre diagnoser. Helsevesenet er under press. Samfunnet endres – og vi må endre oss med det. Skal vi fortsatt gjøre en forskjell, må vi konsentrere innsatsen og stå samlet bak felles mål.

Derfor foreslår vi nå fem prioriteringer som hele organisasjonen – fra lokallag og frivillige til administrasjon og sentralstyre – skal jobbe etter fram til neste landsmøte.

Prioriteringene er basert på LHLs gjeldende strategi. De skal være gjennomgående i alt vi gjør, og være grunnlaget for konkrete tiltak, prosjekter og innsats i hele organisasjonen.

God økonomisk styring og utvikling av inntektsarbeidet er forutsetninger for å oppnå LHLs målsetninger. Et aktivt arbeid med de prioriterte områdene under, vil bidra til å øke organisasjonens inntekter.

LHLs fem prioriteringer 2025–2027

1. Øke antall medlemmer og støttespillere til 125 000

LHL skal være en landsdekkende bevegelse med bred støtte i befolkningen. Økt antall medlemskap og flere faste givere gir oss økt legitimitet, styrket politisk kraft og mulighet til å gi flere et bedre liv gjennom lokale aktiviteter.

2. Øke antall frivillige

Frivilligheten er selve ryggraden i LHL. Gjennom økt engasjement, nok tillitsvalgte og flere frivillige skal vi sikre flere aktiviteter, inkluderende møteplasser og mer støtte til dem som trenger det der folk bor.

3. Øke LHLs synlighet og gjennomslag – nasjonalt og lokalt

LHL skal bli mer synlig og tydelig i det offentlige rom, i media og i politiske prosesser. Vi skal sette dagsorden og sikre at våre pasientgruppers stemme blir hørt og lyttet til – over hele landet.

4. Etablere LHL som en ledende bidragsyter til fag- og forskningsmiljøer for våre målgrupper

LHL skal bli en viktig og kjent bidragsyter til forskning innen hjerte- og lungesykdom og hjerneslag, og vi skal styrke samarbeid med forskningsmiljøer. Forskning skal bidra til bedre pasientbehandling og økt livskvalitet for LHLs målgrupper.

5. Utvikle og gjennomføre nasjonale prosjekter som svarer på demografiske endringer

LHL skal ta en aktiv rolle i å løse noen av de store samfunnsutfordringene knyttet til økningen i antall eldre og press på helsetjenesten som kommunene og lokalsamfunnene opplever. Vi skal vise hvordan frivillighet, fellesskap og nytenkning kan bidra til at flere får et bedre liv.

Fra mål til handling

Når prioriteringene er vedtatt, vil de være førende for hele organisasjonen frem til neste landsmøte. Det skal utvikles konkrete tiltak, prosjekter og samarbeidsformer både sentralt og lokalt for å nå målene, og tiltak for å nå målene skal integreres aktivt i:

- Lokallagenes arbeid
- Fylkesvise lagsamlinger
- Administrasjonens arbeid
- Sentralstyrets styring og oppfølging

Sammen skal vi gjøre LHL sterkere, mer synlig – og enda viktigere i livene til de vi er til for.

Sak 5

Forslag til uttalelse

Bakgrunn og forslag til vedtak

Det er utarbeidet forslag til en uttalelse som legges frem på landsmøtet til behandling.

Sentralstyret fremmer en helhetlig uttalelse om organisasjonsutvikling til behandling og vedtak i landsmøtet. Uttalelsen bør ses i sammenheng med organisasjonsutredningen. Uttalelsen skal bidra til å ramme inn og begrunne det helhetlige utviklingsarbeidet som LHL er i gang med, og som kommer til uttrykk både i forslag til vedtektsendringer og prioriteringer.

Formålet med uttalelsen er å løfte blikket og beskrive hva slags organisasjon LHL ønsker å være i årene som kommer – for medlemmene og for fremtidens behov. Den forsøker å formulere en felles retning for utvikling av LHLS organisasjonsaktivitet, og fungere som en overbygning over de mer tekniske vedtakene som landsmøtet skal ta stilling til.

Uttalelsen bygger på funn og anbefalinger i organisasjonsutredningen. Den tar opp i seg utfordringer knyttet til organisasjonsstruktur, synlighet, medlemsinkludering, mangfold, og frivillighetskultur – og viser hvordan disse henger sammen. Det er et poeng at utredningen har avdekket behov for mer enn bare strukturelle og vedtektsmessige endringer.

Uttalelsen vil også bidra til å synliggjøre at vedtektsendringer og andre organisatoriske tiltak inngår i et større utviklingsarbeid, med mål om å gjøre LHL sterkere, tydeligere og mer relevant.

Det er naturlig at man under landsmøtet ser behandlingen av uttalelsen og vedtektsendringene i en sammenheng.

Forslag til vedtak:

Forslag til uttalelse godkjennes.

Et samlet, tydeligere og sterkere LHL

LHL har gjennom snart 85 år vært en viktig støtte for mennesker som lever med hjerte- og lungesykdom, hjerneslag og andre helseutfordringer. Vi har stått skulder ved skulder i kampen for bedre helsetilbud, pasientrettigheter og økt kunnskap om våre diagnosegrupper. Fellesskap, kunnskap og handlekraft har alltid vært kjernen i vår bevegelse.

Men som samfunnet har utviklet seg, må også vi. LHL har de siste årene vært gjennom krevende omstillinger, der særlig avviklingen av klinisk drift har vært et tydelig veiskille. I dag står vi sterkere, med en rendyrket rolle som pasient- og interesseorganisasjon. Samtidig viser organisasjonsutredningen tydelig at vi fortsatt må ta grep for å sikre at LHL også i fremtiden er en samlende kraft for våre målgrupper.

Vi må forene det beste fra vår historie med modige valg for fremtiden. Dette landsmøtet setter en tydelig kurs for organisasjonen.

Organisasjonsutredningen gir et klart bilde. LHL har betydelige styrker: et svært høyt omdømme, en solid medlemsmasse, en omfattende frivillig innsats og en viktig politisk rolle. Samtidig peker utredningen på utfordringer vi må ta på alvor: fragmenterte organisasjonsstrukturer, for lav synlighet både lokalt og nasjonalt, svakere kjennskap hos yngre generasjoner og minoritetsgrupper, og en organisasjonskultur som flere steder oppleves som lukket og lite inkluderende.

Skal vi lykkes i å utvikle LHL, må vi samle disse innsiktene til en helhetlig fortelling om hvem vi skal være. Det handler ikke om isolerte vedtektsendringer eller små justeringer, men om å stake ut en felles kurs for hele organisasjonen.

Denne kursen bygger på en tydelig rød tråd som går gjennom alt vi nå foreslår: en samlet, forenklet og fornyet organisasjon, som står støtt på våre verdier om kunnskap, solidaritet og handlekraft.

Den første nødvendige endringen er en tydeliggjøring av vårt formål. Vår nåværende formålsparagraf er omfattende og sprikende. Vi får nå en smalere og mer presis formålsparagraf som løfter frem kjernen i vårt arbeid: mennesker som lever med hjerte- og lungesykdommer, hjerneslag og deres pårørende. En spisset formålsparagraf vil gi oss større kraft, tydelighet og mulighet til å prioritere ressursene våre riktig.

Parallelt presiseres LHLs navn slik at det tydeligere forteller hvem vi er til for. I dag er "LHL" for mange et kjent navn, men innholdet er uklart for nye generasjoner og navnet må alltid forklares. Med et navn som «LHL – Landsforeningen for hjerte, lunge og hjerneslag», skaper vi gjenkjennelse og fellesskap rundt vår kjerneidentitet.

Men formål og navn alene er ikke nok. Hele måten vi er organisert på må støtte opp under denne tydeligheten. Derfor gjennomføres det en opprydding i vår struktur:

Vi må sikre at vi fremstår som ett samlet LHL, der folk bor. Det betyr at vi må unngå overlappende lokallag og uklare strukturer. I stedet skal det finnes ett lokallag per geografisk område, åpent for alle våre diagnosegrupper. Slik bygger vi sterke lokale fellesskap på tvers av diagnoser, aldersgrupper og bakgrunn, og slik gjør vi det enklere for nye medlemmer å finne sin plass.

Vi må også utvikle måten vi representerer medlemsgruppene våre på nasjonalt nivå. Derfor oppretter vi nå tre brede diagnoseutvalg: et hjerteutvalg, et lungeutvalg og et hjerneslagutvalg. Dette vil gi oss en mer demokratisk forankret, faglig sterk og stabil organisering. Det vil også sikre bedre kontakt med pasientene og gi deres stemmer større tyngde i vårt interessepolitiske arbeid.

Men skal vi virkelig lykkes, må vi løfte blikket videre: til grunnfjellet i LHL – vår frivillighet og våre lokallag. Vi må utvikle LHLs frivillighet og lokale aktiviteter for en ny tid.

Frivilligheten er og skal forbli livsnerven i LHL. Våre lokallag er steder der mennesker møtes for å trene, lære, mestre og finne fellesskap. Her ligger vår styrke.

Vi lever i en tid hvor befolkningen eldes raskt, og hvor flere enn noen gang vil leve med kroniske sykdommer. Helsetjenesten opplever et betydelig press, og behovet for fellesskap, støtte og aktiviteter utenfor de offentlige systemene vokser. Her har LHL en uvurderlig rolle å spille.

Men skal vi lykkes, må vi være relevante for alle som trenger oss. Norge er i endring. Befolkningen blir mer mangfoldig. Vi vet at flere av våre diagnosegrupper er overrepresentert blant mennesker med minoritetsbakgrunn, men at disse gruppene i liten grad har funnet veien til LHL. Dette er en utfordring – men også en stor mulighet. For en organisasjon bygget på kunnskap, solidaritet og handlekraft, er det en selvfølge at vi skal være åpne, inkluderende og tilgjengelige for alle som trenger oss, uavhengig av språk, bakgrunn eller livshistorie.

Utviklingen i frivillig sektor viser at nye generasjoner har andre forventninger enn før. De ønsker fleksible former for engasjement, tydelig mening med innsatsen, mulighet til å bidra i små steg, og personlig anerkjennelse. De vil ikke nødvendigvis bruke timevis i tradisjonelle styremøter, men ønsker å delta på aktivitet, bidra på arrangement, være en ressurs i fellesskapet.

Dette betyr at vi må fornye kulturen i våre lokallag. De må være kjennetegnet av åpenhet, raushet og energi, og speile mangfoldet i dagens Norge. Vi må senke terskelen for å delta, invitere bredt, verdsette alle bidrag – store som små. Vi skal bygge en frivillighetskultur der menneskene er viktigere enn strukturene, og der fellesskapet vokser fordi folk opplever mening og mestring.

Vi må samtidig utvikle våre aktiviteter slik at de treffer flere. Ikke bare gjøre mer av det samme, men skape nye møteplasser som åpner dørene for dem vi hittil ikke har nådd. Treningstilbud og likepersonsarbeid vil fortsatt være kjerneaktiviteter, men vi må også utvikle sosiale møteplasser, kulturaktiviteter, familieaktiviteter og andre former for lavterskeltilbud som speiler mangfoldet blant dem som lever med sykdom i Norge i dag.

Det handler også om å lære av hverandre. Lokallag som lykkes med å vokse, inkludere og utvikle seg, må inspirere andre. Vi må bygge en lærende organisasjon, der erfaringer deles, der suksesshistorier løftes frem, og der vi sammen utvikler det LHL vi trenger for fremtiden.

Vår felles målsetting må være:

LHLs lokallag skal være en arena der alle føler seg velkomne, hvor alle kan bidra, og hvor vi sammen skaper et bedre liv for flere.

Sak 6

Forslag til endringer i LHLs vedtekter

Bakgrunn og forslag til vedtak

Landsmøtet 2024 ba sentralstyret gjennomføre en organisasjonsutredning frem til neste landsmøte. Landsmøtet ba sentralstyret også vurdere konkrete endringsforslag. Sentralstyret nedsatte en bredt sammensatt arbeidsgruppe for å gjennomføre organisasjonsutredningen. Arbeidsgruppen fikk mandat til å se på alle bestemmelsene i vedtektene samt sørge for at de konkrete sakene som ble overført fra landsmøtet ble vurdert.

Arbeidsgruppen for organisasjonsutredningen har jobbet gjennom hele landsmøteperioden. Det har i forbindelse med arbeidet blitt utarbeidet en utdypende rapport som gjør rede for LHLs arbeid og status samt en analyse. Rapporten tok for seg blant annet funn og konklusjoner fra medlemsundersøkelsen, omdømmemåling av LHL, medierapport, relevante demografiske trender, oversikt og statistikk for lokallagsaktivitet samt en SWOT-analyse av LHLs ledd.

Det ble gjennomført en høring i organisasjonen, og utredningen var et tema på lagsamlingene. I januar gikk det ut et høringsnotat med et tilhørende elektronisk spørreskjema med svarfrist 7. april. Det kom inn 73 svar på høringen. På bakgrunn av dette har arbeidsgruppen levert en sluttrapport som ble overlevert i sentralstyremøtet 7.-8. mai, sak 42/25 Rapport fra arbeidsgruppen for organisasjonsutredningen. Rapporten inneholdt konkrete endringsforslag. Sentralstyret behandlet rapporten og tok stilling til forslagene.

Det var innen fristen, som var 12. april, innsendt kun ett forslag. Forslaget kommer fra LHL Rakkestad og behandles under 6.10, alternativ 2.

Sentralstyret behandlet vedtektsendringer i sitt møte 7.-8. mai 2025, sak 31/25 og vedtok å anbefale landsmøte å vedta forslag til endringer i LHLs vedtekter. På dette møtet vedtok også sentralstyret å fremme egne forslag til vedtektsendringer.

I det følgende saksfremlegg er kun paragrafer der det er endringsforslag tatt med. Under hver paragraf fremgår det hvem som er forslagstilliger, gjeldende tekst, forslag til endring samt sentralstyrets innstilling og begrunnelse.

Vedlegg i saken er forslag til vedtektsendringer.

Forslag til vedtak:

Det fremlagte forslag til endringer i LHLs vedtekter godkjennes.

Sak 6.1 Endre § 1 Navn

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	Organisasjonens navn er LHL.
Forslag til endring:	Organisasjonens navn er LHL, Landsforeningen for hjerte, lunge og hjerneslag.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Forslagstiller mener det er nødvendig å gjeninnføre et navn som beskriver/forklarer hvilke målgrupper organisasjonen er til for. En spesifisering i navnet er utredet og anbefalt i organisasjonsutredningen, og flere alternativer har vært diskutert i løpet av prosessen. Mest diskusjon har det vært knyttet til om man skal bruke ordet <i>kar</i> eller <i>hjerneslag</i> . Sentralstyret foreslår å bruke ordet hjerneslag, da dette er mer lett å forstå enn ordet kar og er mer «brukervennlig» for omgivelsene og potensielle medlemmer.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 6.2 Endre § 2 Formål

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	LHL er en medlemsstyrt interesseorganisasjon for mennesker med hjerte-, kar- og lungesykdom, allergi, hjerneslag, afasi og deres pårørende. Organisasjonen er partipolitisk uavhengig, livssynsnøytral og oppfordrer til mangfold. LHL skal: • jobbe for samfunnsmessig likestilling og deltakelse • være en pådriver for god folkehelse • skape nettverk og møteplasser • drive likepersontilbud • sikre brukermedvirkning på system-, tjeneste- og individnivå • drive interessepolitisk arbeid LHL kan utvikle og drive tjenestetilbud.
Forslag til endring:	LHL er en frivillig og demokratisk interesseorganisasjon for mennesker med hjerte- og lungesykdom, hjerneslag og deres pårørende. LHLs mål er å bidra til et bedre liv for våre målgrupper og å forebygge at flere rammes av sykdom. LHL jobber for like muligheter til samfunnsdeltakelse. Gjennom forebyggende

	arbeid og målrettet helseopplysning ønsker LHL å styrke folkehelsen og bidra til økt livskvalitet for våre målgrupper. Dette skal blant annet oppnås gjennom: • lokale og nasjonale aktiviteter og møteplasser • likepersonstilbud • brukermedvirkning • interessepolitisk arbeid • bidrag til forskning og kunnskapsformidling Organisasjonen er partipolitisk uavhengig, livssynsnøytral og skal arbeide for likestilling, mangfold og inkludering. LHL kan utvikle og drive tjenestetilbud.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Forslaget innebærer en endring i målgruppe ved at allergi er tatt ut. Det er ingen andre endringer i målgruppen for LHL, men hovedområdene hjerte- og lungesykdom og hjerneslag samt pårørende er nevnt. Dette innebærer at mange av andre tilstander og diagnoser ikke er nevnt spesifikt. De positivt ladede ordene <i>demokratisk</i> og <i>frivillig</i> erstatter ordet medlemsstyrt. I forslaget mener sentralstyret at både LHLs samfunns mål og bidrag til våre målgrupper kommer tydeligere frem.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 6.3 Endre § 3 Medlemskap

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	Alle som støtter LHLs formål kan bli medlem av LHL. Alle medlemskap tegnes for ett år av gangen. Hovedmedlemskap gir fulle demokratiske rettigheter i LHL. Husstandsmedlemskap gir fulle demokratiske rettigheter i LHL. Husstandsmedlemmer må bo i samme husstand som et hovedmedlem. Direktemedlemskap gir tilgang til LHLs fordelsprogram, men ikke demokratiske rettigheter i LHL. Bedriftsmedlemskap kan tegnes av virksomheter som støtter LHLs formål. Bedriftsmedlemskap gir ikke demokratiske rettigheter i LHL.

	I LHL kan ingen bli utestengt fra medlemskap, selv om man skulle bli utelukket fra tillitsverv.
Forslag til endring:	Alle som støtter LHLs formål kan bli medlem av LHL. Medlemskapet løper til utmelding eller at kontingent ikke betales. Hovedmedlemskap gir fulle demokratiske rettigheter i LHL. Husstandsmedlemskap gir fulle demokratiske rettigheter i LHL. Husstandsmedlemmer må bo i samme husstand som et hovedmedlem. I LHL kan ingen bli utestengt fra medlemskap, selv om man skulle bli utelukket fra tillitsverv.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Endre paragrafen for å beskrive at medlemskapet «løper» til man ikke betaler eller aktivt melder seg ut. Forslagsstiller mener dette beskriver realiteten bedre en «tegnes for ett år av gangen». Direktemedlemskap og bedriftsmedlemskap er ikke kategorier som blir aktivt brukt i dag, og forslagsstiller mener det ikke er hensiktsmessig å ha medlemskategorier som ikke er i bruk. Å skaffe bedrifter som støttespillere kan gjøres gjennom å benytte metodikk for fundraising, noe som vil gi et større inntekspotensial. Redusert kontingent til mindre grupper (for eksempel studenter) kan innvilges gjennom vedtak om fastsettelse av kontingent.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 6.4 Endre § 4 LHLs oppbygging

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	Lokallaget er grunnorganisasjonen. Fylkesstyret velges av lokallagene i fylket eller av lokallagene i de fylker som velger å samarbeide. Samarbeidende fylker med ett felles fylkesstyre er å forstå som ett fylke i LHLs vedtekter. Sentralstyret står for den daglige styringen av organisasjonen. Landsmøtet er organisasjonens høyeste myndighet.
Forslag til endring:	Lokallaget er grunnorganisasjonen i LHL. Fylkesstyret velges av lokallagene i fylket eller av lokallagene i de fylker som velger å samarbeide. Samarbeidende fylker med ett felles fylkesstyre er å forstå som ett fylke i LHLs vedtekter.

	Sentralstyret er ansvarlig for den daglige styringen av organisasjonen. Landsmøtet er organisasjonens høyeste myndighet.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Språklig forbedring.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 6.5 Endre § 5 LHLs beslutningsregler, 1. ledd

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	I LHL fatter møter, styrer, råd og utvalg gyldig vedtak når over halvparten av de avgitte stemmer er for. Ved stemmelikhet gjelder det som møteleder har stemt for.
Forslag til endring:	I LHL fatter møter, styrer, råd og utvalg gyldig vedtak når over halvparten av de avgitte stemmer er for. Ved stemmelikhet har møteleder avgjørende stemme.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Språklig forbedring.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 6.6 Endre § 6 Sammensetning av styrende organer, 2. ledd

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	Det skal etterstrebes kjønnsbalanse og mangfold i LHLs styrende organer.
Forslag til endring:	Det skal tilstrebes kjønnsbalanse og mangfold i LHLs styrende organer.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Språklig forbedring.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 6.7 Endre § 7 Lokallag, 2. ledd

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	Lagets navn skal være LHL kommune/stedsnavn. Sentralstyret kan gjøre unntak fra denne bestemmelsen.
Forslag til endring:	Lagets navn skal være LHL geografisk område. Det geografiske området kan være stedsnavn, kommune(r) eller region(r). Det skal bare være ett LHL lokallag i et geografisk område.

Begrunnelse fra forslagsstiller:	Denne bestemmelsen ble sendt på høring av arbeidsgruppen for organisasjonsutredningen. Det er en vanskelig sak, og sentralstyret stiller seg bak konklusjonen fra arbeidsgruppen. Denne endringen innebærer at LHL skal ha en enhetlig lokallagsorganisering der lokallagene knyttes til geografi og skal omfatte alle diagnoseområder. Denne endringen vil føre til at det ikke skal være anledning til å ha lokallag som har overlappende geografi og heller ikke lokallag som har avgrensninger i diagnose. Behovene som de diagnosespesifikke lokallagene ivaretar, skal geografiske lokallag eller fylkesleddet i det videre ivareta.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas. Følgende overgangsordning gjøres gjeldende: Der det er overlappende geografiske områder i lokallagene, må det gjennomføres en prosess i lokallagene, som gjør at man fra 1. juli 2026 kun har ett lokallag per geografiske område. De lokallagene som er berørt må kjøre felles prosesser og sørge for nødvendig behandling på årsmøter, som sikrer at man er i tråd med LHLs vedtekter innen dette tidspunktet. Sentralleddet bistår i dette arbeidet ved behov.

Sak 6.8 Endre § 7 Lokallag, 5. ledd og nytt 10. ledd

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	Lokallagsstyret består av lagleder samt minimum 2 medlemmer og 2 varamedlemmer: • leder velges for 1 år • studieleder og likepersonsansvarlig velges for 2 år (rullerende valg) • 2 vararepresentanter velges for 2 år (rullerende valg) • eventuelle øvrige styremedlemmer velges for 2 år • nestleder utpekes av og blant styrets medlemmer
Forslag til endring:	Lokallagsstyret består av minimum 3 medlemmer og 2 varamedlemmer: • leder • studieleder • likepersonsansvarlig • øvrige styremedlemmer • 2 vararepresentanter

	• nestleder utpekes av og blant styrets medlemmer Nytt 10. ledd: Alle verv i lokallagsstyret og valgkomiteen velges for 2 år. Det bør bestrebes å foreta valg slik at ikke alle styre-/komitemedlemmer er på valg samme år.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Endring som følge av at det foreslås at alle verv, med unntak av de som velges på landsmøtet, velges for to år.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 6.9 Endre § 8 Fylkesstyret, 5. ledd

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	Fylkesstyret skal bygge nettverk gjennom å arrangere lagsamlinger samt tilrettelegge for styrking og deling av kompetanse innenfor likepersonsområdet, studieområdet, brukermedvirkning og LHLs kampanjer.
Forslag til endring:	Fylkesstyret skal: • Bygge nettverk gjennom å arrangere lagsamlinger • Tilby erfaringsdeling og kompetanseheving til lokallagene innenfor likepersonsområdet, studieområdet og brukermedvirkning • Koordinere og jobbe for oppslutning til LHLs kampanjer • Bistå lokallagene med støtte og veiledning til organisasjonsarbeid, samt bistå ved problemer knyttet til drift og konflikter • Legge til rette for samarbeid ved tiltak, arrangement og politiske saker som gjelder flere lokallag eller fylker.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Sentralstyret ønsker å tydeliggjøre og utvide fylkesstyrets oppgaver. Utvidelsen av oppgavene er særlig knyttet til oppfølgingen av lokallagene.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 6.10 Endre § 9 Landsmøtet, 2. ledd og følgeendringer Alternativ 1

Forslagsstiller:	Sentralstyret
------------------	---------------

Punktet slik det står i dag:	Landsmøtet holdes hvert år innen utgangen av juni. Landsmøtet kan avholdes digitalt dersom situasjonen tilsier det. <u>Innebærer endringer i § 9, 4. og 5. ledd (saksliste)</u> Landsmøtets saksliste skal omfatte: • konstituering med godkjenning av innkalling og saksliste og valg av møteledere, sekretærer, tellekorps, protokollunderskrivere og andre møtefunksjonærer • godkjenning av årsberetning og årsregnskap knyttet sammen med gjeldende budsjett for perioden • kontrollkomiteens rapport • orientering og debatt om aktiviteter i landsmøteperioden • debatt om planer for kommende landsmøteperiode • behandling av innkomne forslag og uttalelser • valg av sentralstyre, kontrollkomite og valgkomité i henhold til §§ 10, 12 og 13 Saker som settes opp ved behov: • valg av revisor • fastsettelse av honorarer for sentrale tillitsvalgte • fastsettelse av medlemskontingent • fastsettelse av LHLs strategi • fastsettelse av LHLs interessepolitiske program • vedtektsendringer <u>Innebærer endring i 5. og 6. ledd:</u> Landsmøtet består av 100 representanter fra fylkene, samt sentralstyret, kontrollkomiteen og valgkomiteen, samt en representant fra hver av interessegruppene. Representasjon per fylke er basert på antall medlemmer og antall lokallag i fylkene per 31.12 foregående år, med vekting 50/50. <u>Innebærer endring i 7. ledd, 1. setning:</u> Fylkenes representanter har tale-, forslags- og stemmerett. <u>Innebærer endring i § 7 Lokallag, 12. ledd – fjernes:</u> Styret skal nominere to representanter, fortrinnsvis en mann og en kvinne, til LHLs landsmøte. Nominasjonen fra lagene skal
-------------------------------------	---

	være fylkesstyret og valgkomiteen i hende senest 2 uker før fylkesårsmøtet. <u>Innebærer endring i § 8, 10. ledd, 7. kulepunkt – fjernes:</u> • valg av representanter og vararepresentanter til LHLs landsmøte etter innstilling fra valgkomiteen, basert på de innsendte nominasjonene fra lokallagene. En av fylkets representanter skal være den til enhver tid sittende leder i fylkesstyret. Vararepresentantene velges i nummerert rekkefølge. Dersom leder er forhindret eller møter som medlem av sentralstyret, velger fylkesstyret en annen representant fra fylkesstyret til å delta. <u>Innebærer endring i § 10 Sentralstyret, 3. ledd – fjernes:</u> Sentralstyrets medlemmer velges for to år av gangen med rullerende valg. Varamedlemmene velges for ett år om gangen i nummerert rekkefølge. Velges i henhold til § 13, 4. avsnitt, 3. kulepunkt. <u>Innebærer endring i § 10, 7. ledd, 3. kulepunkt:</u> • avgivelse av LHLs årsberetning og revidert regnskap <u>Innebærer endring i § 12, 1. ledd, siste setning:</u> For tidligere sentralstyremedlemmer er det en karenstid på 2 år før de er valgbare til kontrollkomiteen. <u>Innebærer endring i § 12, 2. ledd – fjernes:</u> Det gjennomføres rullerende valg på hvert landsmøte slik: • år 1: leder og 3 varamedlemmer i nummerert rekkefølge velges for 2 år • år 2: 2 medlemmer velges for 2 år
Forslag til endring:	Landsmøtet holdes hvert tredje år innen utgangen av oktober. Landsmøtet kan avholdes digitalt dersom situasjonen tilsier det. <u>Nytt 4. ledd:</u> Landsmøtets saksliste skal omfatte: • konstituering med godkjenning av innkalling og saksliste og valg av møteledere, sekretærer, tellekorps, protokollunderskrivere og andre møtefunksjonærer • orientering om årsberetning og årsregnskap knyttet sammen med gjeldende budsjett for perioden • kontrollkomiteens rapport • orientering og debatt om aktiviteter i landsmøteperioden • debatt om planer for kommende landsmøteperiode • behandling av innkomne forslag og uttalelser

	• valg av sentralstyre, kontrollkomite og valgkomite for neste landsmøteperiode i henhold til §§ 10, 12 og 13 • valg av revisor fastsettelse av honorarer for sentrale tillitsvalgte • fastsettelse av medlemskontingent • fastsettelse av LHLs strategi • fastsettelse av LHLs interessepolitiske program • vedtektsendringer <u>Nytt 5. ledd:</u> Landsmøtet består av en representant fra hvert av lokallagene, en representant fra hvert av fylkesstyrene, sentralstyret, kontrollkomiteen og valgkomiteen, samt en representant fra hver av interessegruppene. <u>Nytt 6. ledd, 1. setning:</u> Lokallagenes representanter har tale-, forslags- og stemmerett. <u>Endring i § 10, 7. ledd, 3. kulepunkt:</u> • fastsettelse av LHLs årsberetning og revidert regnskap innen utgangen av juni hvert år <u>Endring i § 12, 1. ledd, siste setning:</u> For tidligere sentralstyremedlemmer er det en karenstid på en landsmøteperiode før de er valgbare til kontrollkomiteen.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Det ble sendt to alternativer på høring i organisasjonsutredningen: 1) landsmøte annet hvert år med 100 delegater og 2) landsmøte hvert tredje år med delegater fra alle lokallag. Sentralstyret fremmer alternativ 2 som forslag til landsmøtet. Sentralstyret mener at årlig landsmøte, slik det er nå, er for hyppig. Hvert tredje år gir en god lengde på årsmøteperioden og sentralstyret mener organisasjonsdemokratiet styrkes ved at alle lokallag kan møte med delegat på landsmøtet.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas. Fylkesstyrets representant skal ha tale- og forslagsrett, se sak 6.12

Alternativ 2

Forslagsstiller:	LHL Rakkestad
Punktet slik det står i dag:	Landsmøtet holdes hvert år innen utgangen av juni. Landsmøtet kan avholdes digitalt dersom situasjonen tilsier det. <u>Innebærer endring i 5. og 6. ledd:</u> Landsmøtet består av 100 representanter fra fylkene, samt sentralstyret, kontrollkomiteen og valgkomiteen, samt en representant fra hver av interessegruppene.

	Representasjon per fylke er basert på antall medlemmer og antall lokallag i fylkene per 31.12 foregående år, med vekting 50/50. (Forslaget innebærer en rekke andre endringer og det vises til Alternativ 1, som stort sett dekker andre relevante endringer som Alternativ 2 vil medføre.)
Forslag til endring:	Landsmøtet holdes annethvert år innen utgangen av juni. Landsmøtet kan avholdes digitalt dersom situasjonen tilsier det. <u>Nytt 5. ledd:</u> Landsmøtet består av en representant fra hvert av lokallagene, sentralstyret, kontrollkomiteen og valgkomiteen, samt en representant fra hver av interessegruppene.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Siden LHL har lagt fram sin trange likviditet, går vi inn for å betale en egenandel på kr. 2.000,00 – 2.500,00, slik at det blir mulig å gjennomføre landsmøte der samtlige lag er invitert til å delta med hver sin representant. Det er lagene som er grunnstammen i organisasjonen, og det må være rett at alle lag kan være representert på landsmøte.
Forslag til vedtak:	Vedtas ikke.
Begrunnelse fra sentralstyret:	Beregninger viser at dette forslaget vil føre til vesentlig økte kostnader sammenliknet med Alternativ 1. Sentralstyret støtter intensjonen til forslagsstiller om å legge til rette for at alle lagene kan delta med en representant på landsmøtet, men mener det er mer hensiktsmessig med treårig landsmøteperiode.

Sak 6.11 Fjerne «8-årsregelen» i §§ 8, 10 og 12

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	<u>Endring og flytting i § 8 Fylkesstyre, 7. ledd:</u> Alle verv til fylkesstyret er på 2 år. Det bør bestrebes å foreta valg slik at ikke alle fylkesstyremedlemmene er på valg samme år. <u>Endring i § 8 Fylkesstyre, 10. ledd, 8. kulepunkt:</u> valg av valgkomité bestående av leder, 2 medlemmer samt 1 vararepresentant. Valgkomiteen velges for 1 år. <u>Endring i § 8 Fylkesstyre, 13. ledd – fjernes:</u> Et medlem av fylkesstyret kan ikke sitte mer enn 8 år sammenhengende.

	Endring i § 10 Sentralstyret, 5. ledd – fjernes: Et medlem av sentralstyret kan ikke sitte mer enn 8 år sammenhengende. Endring i § 12 kontrollkomiteen, 3. ledd – fjernes: Et medlem av kontrollkomiteen kan ikke sitte mer enn 8 år sammenhengende.
Forslag til endring:	Endring i § 8 Fylkesstyre, 10. ledd, 8. kulepunkt: valg av valgkomite bestående av leder, 2 medlemmer samt 1 vararepresentant. Nytt 10. ledd i § 8 Fylkesstyre: Alle verv til fylkesstyret og valgkomiteen er på 2 år. Det bør bestrebes å foreta valg slik at ikke alle styre-/komitemedlemmene er på valg samme år.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Sentralstyret foreslår å fjerne 8-årsregelen i LHL med begrunnelse om at det er de respektive valgkomiteenes oppgave å gjøre vurderinger og innstille ut fra hva som er best for organisasjonen. Dette innebærer også at valgkomiteene må vurdere og vekte behov for kontinuitet og utskiftning i styrever eller komiteer.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 6.12 Endre § 9 Landsmøtet, 8. ledd

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	Setning 1 foreslått endret i sak 6.10. Fra setning 2: Interessegrupper har tale-, forslags- og stemmerett. Sentralstyret, kontrollkomiteen og valgkomiteen har tale- og forslagsrett.
Forslag til endring:	Representantene fra sentralstyret, fylkesstyrene, interessegruppene, har tale- og forslagsrett. Kontrollkomiteen og valgkomiteen har kun tale- og forslagsrett i henholdsvis kontrollkomiteens rapport og i valg.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Forslagstiller foreslår at interessegruppene gis tale- og forslagsrett, og at valgkomiteen og kontrollkomiteen gis tale- og forslagsrett kun i de sakene som angår deres respektive saker. Interessegruppenes stemmerett var tema i høringen i forbindelse med organisasjonsutredningen. Interessegruppene representerer ikke valgte organisasjonsledd og derfor mener

	sentralstyret at det ikke er naturlig at bestemmelse om at interessegruppene har stemmerett opprettholdes.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 6.13 Endre § 10 Sentralstyret, 1. ledd

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	Sentralstyrets oppgave er å iverksette landsmøtets beslutninger samt styre LHLs organisasjon og virksomheter.
Forslag til endring:	Sentralstyrets oppgave er å iverksette landsmøtets beslutninger samt styre LHLs organisasjon og virksomhet.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Språklig forbedring.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 6.14 Fjerne § 11 Interessegrupper, 2. ledd

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	Interessegruppene møter på LHLs landsmøte med en representant for hver interessegruppe. Hver representant har tale-, forslags- og stemmerett.
Forslag til endring:	
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Fjerne tekst/bestemmelse som står to steder. Rolle på landsmøtet er omtalt i § 9 Landsmøte.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 6.15 Endre § 13 Landsmøtets valgkomité, 4. ledd og 3. kulepunkt

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	• ivareta hensyn til: kvalifikasjoner i tillitsvervene, geografisk fordeling, diagnose og kjønnsbalanse i sin innstilling til sentralstyret, valgkomité og kontrollkomité.
Forslag til endring:	• ivareta hensyn til: kvalifikasjoner i tillitsvervene, geografisk fordeling, diagnose og kjønnsbalanse samt balanse mellom kontinuitet og fornyelse i sin innstilling til sentralstyret, valgkomité og kontrollkomité.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Henger sammen med sak 6.11 – fjerning av 8-årsregelen – men formuleringen står seg uansett utfallet. Legge til at

	komiteen skal ta hensyn til å finne en hensiktsmessig balanse mellom kontinuitet og fornyelse i sin innstilling.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 6.16 Stryke § 15 Økonomiske regler

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	Kontingenten fordeles med 39 % til lokallagene, 59 % til LHL sentralt og 2% settes av for å dekke kostnader for landsmøtedeltakelse. Alle lokallag og fylkesstyrer som har egen økonomisk aktivitet, skal føre regnskap. Lokallag og fylkesstyrer som har egen økonomisk aktivitet, skal velge to personer til å kontrollere og signere regnskapet. For å kunne motta støtte fra LHL må lokallaget være registrert i Frivillighetsregistret og ha sendt inn årsberetning og regnskap innen angitte frister.
Forslag til endring:	Flyttes til § 3 som siste ledd: Kontingenten fordeles med 39 % til lokallagene, 59 % til LHL sentralt og 2% settes av for å dekke kostnader for landsmøtedeltakelse.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Forenkling og forkorting er begrunnelsen for forslaget. Første ledd flyttes til § 3 Medlemskap da kontingent direkte henger sammen med medlemskap. De andre bestemmelsene er forutsetninger pålagt fra myndigheter for å drive foreninger eller er gjentakelse fra andre paragrafer.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 6.17 Endre § 17 Utelukkelse fra tillitsverv, 2. ledd

Forslagsstiller:	Sentralstyret
Punktet slik det står i dag:	I utelukkelsessaker skal lokallaget eller organet der overtredelsen skal ha funnet sted bli bedt om å gjøre forberedende behandling. Deretter legges innstillingen fram for sentralstyret som fatter endelig vedtak.

Forslag til endring:	I utelukkelsessaker skal fylkesstyret der overtredelsen skal ha funnet sted bli bedt om å gjøre forberedende behandling. Deretter legges innstillingen fram for sentralstyret som fatter endelig vedtak.
Begrunnelse fra forslagsstiller:	Forutsetning for dette forslaget er at sak 6.9 blir vedtatt og følgende kulepunkt: «Bistå lokallagene med støtte og veiledning til organisasjonsarbeid, samt bistå ved problemer knyttet til drift og konflikter». Ansvar for å håndtere konflikter, varsler og andre alvorlige saker legges til fylkesstyret, og det er dermed naturlig at innstillingen i slike alvorlige saker kommer fra fylkesstyret der hendelsen har funnet sted. Erfaring og praksis viser at fylkesstyrene allerede spiller en viktig rolle i slike saker, og med denne bestemmelsen formaliseres fylkesstyrenes rolle i utelukkelsessaker.
Forslag til vedtak:	Endringen vedtas.

Sak 7

Forslag til LHLs interessepolitiske program

Bakgrunn og forslag til vedtak

I LHLs vedtekter under § 11 Landsmøtet står det beskrevet hvilke saker som skal behandles på LHLs årlige landsmøte, samt hvilke «saker som ikke settes opp på hvert landsmøte». Fastsettelse av LHLs interessepolitisk program er en av sakene som kan settes opp ved behov.

Det nåværende Interessepolitiske ble vedtatt i på landsmøtet i november 2021 og skulle etter planen ha virkningstid frem til juni 2024. Landsmøtet 2024 vedtok følgende:

LHLs interessepolitisk program videreføres frem til 2025. Sentralstyret får i fullmakt å igangsette en prosess for å utarbeide forslag til et nytt og helhetlig program frem mot landsmøtet i 2025. Denne prosessen skal sørge for at hele organisasjonen involveres i arbeidet.

Sentralstyret nedsatte i sitt møte 10. oktober 2024 en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å utarbeide et forslag til interessepolitisk program. Styret vedtok mandat for arbeidet og sammensetning av arbeidsgruppen. Arbeidsgruppen har jobbet gjennom landsmøteperioden og i sentralstyresak 43/25 ble forslag til LHLs interessepolitiske program overlevert. Programmet har vært på høring i organisasjonen og høringssvarene er hensyntatt i arbeidsgruppens forslag. Arbeidsgruppen mottok 22 høringssvar.

Sentralstyret behandlet i sitt møte 7. -8. mai, sak 32/25 Landsmøte 2025: Forslag til interessepolitisk program.

Vedlagt saken følger forslag til LHLs interessepolitiske program for 2025 til 2028.

Forslag til vedtak:

Forslag til LHLs interessepolitiske program vedtas.

Interessepolitisk program 2025–2028

Innholdsfortegnelse

0. Introduksjon – hva er LHLs kjerne?
1. Folkehelse – et forebyggende og helsefremmende samfunn
2. Førstehjelp og akuttmedisinske tjenester
3. Pasientbehandling og våre diagnoseområder
4. Rehabilitering og oppfølging
5. Helseteknologi, forskning og utvikling
6. Pasientrettigheter og pasientsikkerhet
7. Pårørendes rolle
8. Frivillighetens rolle og betydning

0. Introduksjon – hva er LHLs kjerne?

LHL jobber for mennesker med hjerte- og lungesykdom og slagrammede og deres pårørende. Våre verdier er solidaritet, kunnskap og handlekraft. Disse danner grunnlaget for alt vi gjør for at våre grupper skal ha best mulige forutsetninger for å leve et bedre liv.

I årene som kommer skal vi fortsette å styrke pasienters og pårørendes interesser og rettigheter gjennom frivillig innsats og aktivt samfunnspolitisk arbeid. Vi skal være en tydelig stemme i helsepolitikken og sikre gode og likeverdige helsetjenester for våre grupper, samtidig som vi arbeider for at samfunnets strukturer skal være forebyggende og helsefremmende for alle.

LHLs interessepolitiske program for 2025–2028 skal adressere de største utfordringene som helsevesenet og velferdssystemet står ovenfor de neste tiårene – demografiske endringer, høyere sykdomsbyrder og mangel på kvalifisert personell. Vi setter klare politiske krav for å møte disse utfordringene ved å identifisere og utnytte mulighetsrommene i system og politikk.

Programmet favner vår organisasjons brede samfunnsengasjement – fra forbedring av folkehelsen og akuttmedisinske tjenester til styrking av behandlingstilbudet til våre grupper og deres rettigheter som pasienter og pårørende. Vår rolle innen forskning og posisjon i frivilligheten, samt arbeidets betydning for samfunnet, blir også ivarettatt.

LHL skal bidra til en helsepolitikk som setter pasientenes behov i sentrum. Samtidig fremmer vårt interessepolitiske arbeid både miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft, fordi vi engasjerer oss i tverrgående tema som påvirker helsepolitikken direkte og indirekte. Vi er tydelige om sammenhengen mellom klima- og miljøendringer og helse, og jobber for å integrere slike hensyn i den bredere helsepolitikken.

Vårt samfunn preges av forskjeller i levekår og sosioøkonomiske ulikhet innen helse, som vi skal jobbe for å redusere. Vi skal sikre lavere sykdomsbyrde og likestilt tilgang til tjenester, uavhengig av bakgrunn. Et viktig ledd i dette arbeidet er å engasjere minoritetsgrupper og forbedre tilbudene til dem. For LHL er det sentralt å fremme likestilling og likeverdige helsetjenester for alle, samt inkludering i utdanning, arbeidsliv og det bredere samfunnslivet.

1. Folkehelse – et forebyggende og helsefremmende samfunn

Ifølge Verdens helseorganisasjon (WHO) står ikke-smittsomme sykdommer som hjerte- og karsykdommer, kroniske lungesykdommer, kreft og diabetes for nesten 90 prosent av dødsfallene i Norge. Samspill mellom usunne kosthold, inaktivitet, alkohol, tobakk- og nikotin, samt naturforurensing, vil sammen med en aldrende befolkning bidra til høyere sykdomsbyrde i kommende tiår. Derfor er forebyggende arbeid vesentlig for å få ned sykdomsbyrden.

Oppfølging og behandling av sykdommene er ressurskrevende. Norge må møte denne utfordringen gjennom forebyggende og helsefremmende arbeid for å redusere sykdomsomfanget i samfunnet, avlaste helsevesenet og sikre en bærekraftig samfunnsutvikling. En betydelig andel av disse sykdommene kan forebygges.

LHL jobber derfor for en ambisiøs folkehelsepolitikk som prioriterer forebygging og helsefremming gjennom målrettede tiltak. Vi skal sikre at befolkningen har best mulige forutsetninger for god helse gjennom strukturelle samfunnstiltak, folkehelse tiltak i tilgrensende sektorer, og ved å integrere mer forebygging og helsefremming i helse- og omsorgstjenestene.

Et variert og balansert kosthold rikt på frukt, grønt, fullkorn og fisk, med minst mulig rødt kjøtt, er viktig for å forebygge uhelse. Vi jobber for tiltak som gjør sunn mat mer tilgjengelig og rimelig. Regelmessig fysisk aktivitet er også avgjørende for god helse. Derfor skal vi øke mulighetene for daglig fysisk aktivitet blant både barn og voksne – i skolen, gjennom arbeidslivet og i lokalsamfunnet – for å sikre at alle kan være aktive i hverdagen.

Alkoholbruk medfører en helserisiko og bidrar til over 200 sykdommer. LHL vil derfor tydeliggjøre helserisikoen og redusere alkoholforbruket i befolkningen. Vinmonopolet har en sentral rolle i folkehelsepolitikken, og vi støtter ordningen.

Bruk av tobakk og nikotin gjennom røyking, damping og snusing er fortsatt en av de største årsakene til sykdom og for tidlig død i Norge. Derfor skal LHL fortsette å jobbe for å redusere bruk av og tilgang til slike produkter, med mål om et tobakks- og nikotinfritt samfunn innen 2040. Alle som ønsker å bli tobakks- og nikotinfri må få hjelp til det.

Trygge og effektive vaksiner er en grunnpilar for folkehelsen. Vaksinasjon er et effektivt forebyggende tiltak mot mange smittsomme sykdommer, og LHL skal kjempe for å styrke nasjonalt vaksinasjonsprogram for alle våre målgrupper.

God tann- og munnhelse er en viktig del av kroppens helhetlige helse. Fordi tann- og munnhelse også påvirker andre tilstander, gir det et stort forebyggende potensiale. LHL vil fortsette å jobbe for å likestille tannhelsetjenester med andre offentlige helsetjenester.

LHL vil:

- Sikre at barn og unge får oppvekstvilkår som bidrar til god helse livet ut.
- Endre skatte- og avgiftssystemet slik at sunne produkter (eks. frukt, grønt, fisk) blir billigere og usunne produkter (eks. sukker, alkohol, tobakk og nikotin) blir dyrere.
- Innføre sunn og gratis skolemat og daglig fysisk aktivitet i skolen for barn og unge.
- Begrense tilgjengeligheten til alkohol-, tobakks- og nikotinprodukter i samfunnet, samt arbeide for tiltak som gjør det mulig å slutte.
- Arbeide for tiltak som begrenser natur- og luftforurensning, og for redusert nedbygging av natur som brukes til fysisk aktivitet og friluft.
- Videreutvikle nasjonalt vaksinasjonsprogram og sikre god vaksineberedskap.
- Likestille tannhelsetjenester for å sikre at alle får nødvendig tannbehandling til rett tid.
- Sørge for at alle kommuner har en folkehelsekoordinator og tverrfaglig frisklivssentral, med kompetanse innen kosthold og ernæring, fysisk aktivitet, røykeavvenning, m.m.
- At beboere og pasienter ved sykehus eller kommunale institusjoner får god, tilpasset og næringsrik mat, som begrenser underernæring.
- Utvide røykeloven slik at røyking blir tillatt på færre steder

2. Førstehjelp og akuttmedisinske tjenester

Akutt sykdom krever rask diagnostikk og behandling. Umiddelbar varsling til AMK 113 ved symptomer på akutte tilstander, riktig førstehjelp og tilgang til akuttmedisinske tjenester redder liv og reduserer følgeskader ved hjertesykdom, lungesykdom og hjerneslag. Hvert sekund teller. God og riktig

kompetanse og samhandling er avgjørende i nødmeldetjenesten og den prehospitale tjenesten, inkludert felles prosedyrer og samtrening.

Akuttmedisinske tjenester i Norge holder høy standard, men geografiske variasjoner i kompetanse og responstid påvirker kvaliteten og likhet i behandlingsskjeden. I dag trenger kun én av to i ambulanser autorisasjon som ambulansearbeider eller paramedisiner, og unntak tillates for vikarer uten autorisasjon. Ikke alle ambulanser kan gi trombolytisk behandling, og transporttiden til sykehus varierer.

Forsinkelser skyldes blant annet sen varsling til AMK som følge lav kjennskap til symptomer, bemanningsutfordringer og responstider. Kunnskapsheving om symptomer gjennom kampanjer må tilpasses alder og kjønn. Eksempelvis må symptomkampanjen «Prate, Smile, Løfte» utvides med «Se», og gjennomføres jevnlig med tilpasninger for barn og unge.

Hjertestansberedskapen må styrkes, både gjennom tilgjengelige hjertestartere – for eksempel gjennom prosjektet Hjertesikker Sone® – og et varslingssystem for frivillige akutthjelpere.

LHL vil:

- At det innføres obligatorisk førstehjelpskurs på skole-, utdanning- og arbeidsplasser.
- At «Prate, Smile, Løfte»-kampanjer gjennomføres jevnlig og utvides med symptomet «Se».
- Ha et offentlig nasjonalt varslingssystem for opplærte, frivillige akutthjelpere.
- Heve spisskompetansen hos operatører av medisinske nødmeldetjenester, sånn at de kan ta raske beslutninger og unngå kritisk tidsbruk senere i kjeden.
- At responstid for ambulansetjenesten reduseres og forskriftsfestes.
- At nasjonale krav til bemanning, utstyr og legemidler i ambulanser styrkes, blant annet gjennom prehospital CT for tidlig diagnostikk og trombolyse for behandling.
- Ha en nasjonal dugnad for å øke tettheten av hjertestartere, som må plasseres utendørs der folk bor.
- At det offentlige Hjertestarterregisteret styrkes og videreutvikles slik at det finnes en fullstendig oversikt over hjertestartere uavhengig av eierform.
- At det tilbys nødvarsel på mobil på samiske språk.

3. Pasientbehandling og våre diagnoseområder

Tidlig diagnostisering, utredning og riktig behandling forbedrer overlevelse, reduserer behovet for langvarig rehabilitering og oppfølging, og øker livskvaliteten. Effektiv behandling forutsetter en velfungerende helsetjeneste, og er avhengig av kompetanse, tilgang til nødvendige tjenester, utstyr, lokaler og medisiner.

Fastlegene har en sentral rolle som førstelinjetjeneste i helsevesenet. De er avgjørende både for diagnostisering og oppfølging av pasienter over tid, men fastlegeordningen utfordres av for få fastleger og høy arbeidsbelastning.

Sykehusene har en avgjørende rolle i behandling av akutte og komplekse sykdommer som krever spesialisert kompetanse og teknologi. Utfordringer som kapasitetsmangel og lange ventetider fører til forsinkelser i behandling.

Nye behandlingsmetoder og medisiner gir bedre muligheter for behandling og økt livskvalitet, men kostnader og tilgang er fortsatt utfordringer. Utviklingen skjer raskt, og det er viktig at pasientene får tilgang til best mulig behandling på en forsvarlig og likeverdig måte.

LHL vil:

- At det utarbeides en nasjonal kronikerstrategi for å ivareta våre pasientgrupper.
- Ha en videre styrking av helseforetakenes økonomiske rammebetingelser for å få ned ventetidene i sykehusene.

- Sikre en mer effektiv utnyttelse av den totale kompetansen i helsetjenesten, og ha flere tverrfaglige fastlegekontorer.
- Ha raskere og mer effektiv godkjenning av nye behandlingsformer og medisiner.
- Ha en reell og effektiv unntaksordning for godkjenning av nye behandlingsmetoder.

Hjerte og kar

I 2023 brukte over 1,7 millioner personer kolesterolsenkende midler eller legemidler for hjerte- og karsykdommer. Det betyr at omtrent en tredjedel av befolkningen har hjerte- og karsykdom eller høy risiko for det. Lang ventetid på behandling og mangel på helsepersonell utgjør en stor utfordring og fører til forsinkelser som kan forringe pasientenes prognose. Dette krever økt satsing på forebygging, tidlig diagnostisering og styrking av kapasiteten i helsetjenesten.

LHL vil:

- Ha en egen hjertehelsestrategi for forebygging, behandling og rehabilitering av hjertesykdom.
- Øke antallet PCI-sentre i områder der tidsavstanden er lang til behandling.
- Ha flere hjertepoliklinikker og øke kapasiteten i de eksisterende.

Lunge og luftveier

Lungesykdommer som astma og kols er vanlige og var sammenlagt den fjerde hyppigste dødsårsaken i 2023. På lungeområdet ser vi tydelig hvordan ytre faktorer som inneklimate, luftforurensning og klimaendringer påvirker helsen vår, i tillegg til faktorer som genetikk og alder. Viktige utfordringer er mangelfull eller sen diagnostisering og behandling. For lungepasienter er særlig mangel på lungerehabilitering, som er et av de viktigste behandlingstiltakene for pasientgruppen, en stor utfordring.

LHL vil:

- Ha tidligere diagnostisering av lungesykdom gjennom økt bruk av ny helseteknologi
- At det etableres medisinsk kvalitetsregister og pasientforløp for kols og andre lungesykdommer.
- Sikre lik tilgang til oksygenbehandling over hele landet.

Hjerneslag

Hjerneslag er en av de mest vanlige hjernesykdommene og rammer om lag 12 000 personer hvert år. Mange som får slag, utvikler også afasi og har økt risiko for demens. Ved hjerneslag er det avgjørende med rask diagnostisering, optimal behandling, samt effektiv rehabilitering og oppfølging. I dag finnes det geografiske variasjoner på alle områder, inkludert behandling.

LHL vil:

- At slagenhetene styrkes slik at de oppfyller kravene i nasjonal retningslinje for behandling og rehabilitering ved hjerneslag.
- At hjerneovervåkingen ved sykehusene styrkes slik at den blir like god som overvåkingen av hjertefunksjonen.
- At alle pasienter innlagt med akutt hjerneslag får tverrfaglig funksjonsvurdering.

4. Rehabilitering og oppfølging

Rehabilitering gir pasienter muligheten til å gjenvinne funksjoner og ferdigheter etter ulykker eller sykdom. Den hjelper flere tilbake til hverdagen, arbeidslivet, eller skole og utdanning, noe som styrker både livskvalitet og samfunnsdeltakelse. I tillegg er gode rehabiliteringstjenester samfunnsøkonomisk lønnsomt. Rehabilitering kan redusere behandlings- og omsorgskostnader i andre deler av helsetjenesten, og er et sentralt bidrag til å sikre helsetjenestens og velferdsstatens bærekraft. Globalt

anslår WHO at en av tre mennesker har en tilstand som kan dra nytte av rehabilitering. Behovet forventes å øke i framtiden på grunn av en aldrende befolkning og økning i ikke-smittsomme sykdommer. I tillegg til rehabilitering krever mange tilstander også annen oppfølging, som kontroller, veiledning, rådgivning og informasjon.

Riksrevisjonen har avdekket store utfordringer innen rehabilitering. Mange pasienter får ikke tilgang til de rehabiliteringstjenestene de har behov for eller krav på. Ansvarsfordelingen mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten er uklar, og samhandlingen mellom nivåene er mangelfull. Informasjon, koordinering og medvirkning svikter. Flere pasientgrupper får i dag ikke dekket sitt behov for spesialisert rehabilitering. Samtidig legges stadig mer ansvar for rehabilitering på kommunene. Seks av syv kommuner mangler den lovpålagte kompetansen som kreves på dette området. For å ivareta prinsippet om at rehabilitering skal skje på lavest mulig effektive omsorgsnivå, krever det gode og likeverdige kommunale tilbud og tilgang til spesialisert rehabilitering der det er nødvendig.

LHL vil:

- Ha mer forskning på effekt av rehabilitering og hvilke tiltak som gir best resultater.
- Ha en nasjonal rehabiliteringsreform, som styrker rehabiliteringstjenestene, klargjør ansvarsfordelingen mellom spesialist- og primærhelsetjenesten, og forbedrer samhandlingen på tvers av nivåer.
- At det etableres pasientforløp for rehabilitering, og at rehabilitering inngår obligatorisk i de diagnosespesifikke behandlingsforløp.
- Ha tydeligere politiske styringssignaler til regionale helseforetak om at rehabilitering i spesialisthelsetjenesten ikke bygges ned før kommunene har styrket sitt tilbud.
- At det etableres et KolsNet etter modell av ParkinsonNet.
- At det etableres pilotprosjekter med hjerneskadekoordinatorer.
- At det utdannes flere logopeder og at logopedtjenester blir skal-tjenester i kommunene.
- At rehabiliteringstilbudet for sjeldne diagnoser ikke begrenses av helseregionenes geografi og økonomiske prioriteringer.
- At kvaliteten i fysioterapitjenesten styrkes, og at bruk og prioritering gjennomgås.
- At mennesker med behov for hjelpemidler for å håndtere hverdagen får dette, og at statlige støtteordninger må økes for å bidra til dette.
- Ha økt oppmerksomheten på skole, utdanning og arbeidsplasser som viktige rehabiliteringsarenaer, der tilrettelegging og fagkompetanse må bidra til progresjon i rehabiliteringsprosessen og økt yrkesdeltakelse.
- At lovverkene innen helse og opplæring samkjøres, slik at nødvendig kompetanse følger inn i skolen.
- At når pilotprosjektet for registrering av barn i Norsk hjerneslagregister er gjennomført, skal det permanent omfatte også personer under 18 år.
- Alle kommuner skal utarbeide habilitering- og rehabiliteringsplaner.

5. Helseteknologi, forskning og utvikling

Helseteknologi brukes av både privatpersoner og i helse- og omsorgstjenestene for å forebygge, diagnostisere, behandle og rehabilitere sykdommer og skader. LHL er teknologioptimist og anser teknologiutvikling og forskning og utvikling innen helse som nøkkelen til å forbedre det nasjonale sykdomsbildet, helsevesenet og pasientoppfølgingen.

Økt bruk av teknologi kan forebygge sykdom, effektivisere ressursbruken og forbedre diagnostikk og behandling i helse- og omsorgstjenestene. Dette styrker bærekraften i helsesektoren og bidrar til å redusere utfordringene knyttet til personellmangel. Teknologiutviklingen må fortsette og forsterkes, men også debatteres, styres og implementeres på en god og trygg måte.

De siste årene har vi sett en betydelig utvikling innen helseteknologi, spesielt bruk av kunstig intelligens (KI) for å løse utfordringer. KI kan raskt analysere store mengder data og brukes i både diagnostisering og behandling, samt i personrettede løsninger som apper og hjemmesider. Som et ungt innsatsområde i helsesektoren, er det viktig med klare retningslinjer og reguleringer for bruk av KI for å sikre at teknologien brukes på en etisk og ansvarlig måte.

LHL fremmer innovativ implementering og bruk av helseteknologi, inkludert medisinsk utstyr, velferdsteknologi og helseinformatikk. Disse kan bidra til å bedre pasientsentrerte tjenester, konsultasjoner, elektroniske pasientjournaler, legemiddelhåndtering, hjemmeoppfølging og mobil helse. Trygghetsalarmer og digitale assistenter kan forbedre livskvaliteten og gjøre det mulig for flere å bo hjemme lengre.

Forskning og utvikling (FoU) er grunnmuren bak treffsikker forebyggende tiltak, nye behandlingsmetoder, helseteknologi, og samfunnets utvikling generelt. LHL støtter et bredt spekter av FoU-prosjekter – fra grunnforskning til utvikling av brukerrettede verktøy og tjenester. Vi legger stor vekt på brukermedvirkning, slik at brukerrepresentanter, pasienter og pårørende kan bidra med sine erfaringer og perspektiver. LHL jobber for å sikre FoU-midler som kan bidra til bedre helse og livskvalitet for våre målgrupper.

LHL vil:

- Styrke satsning på teknologiutvikling og skalere gode digitale løsninger, som kan gi pasientene raskere diagnostikk, bedre behandling og økt livskvalitet.
- Øke bevilgning til helseteknologiordningen og styrke tilskuddene i denne, slik at det blir samsvar mellom ambisjoner og behov og de midler som tildeles søknader.
- At Norge støtter sterkere internasjonalt / europeisk forpliktende reguleringsregime for bruk av kunstig intelligens (KI).
- Løfte helseteknologikompetanse til en sentral del av myndighetenes kommende strategi om helsekompetanse og styrke teknologiperspektivet i alle helsefaglige utdanninger.
- Ha mer effektiv tilgang på registerdata ved godkjent norsk forskning.
- Støtte flere forskning- og utviklingsprosjekter innen våre interesseområder som bidrar til folkehelse og bedre pasientbehandling for våre diagnosegrupper. Blant annet gjennom samarbeid med aktuelle miljøer om brukermedvirkning og finansiering av prosjekter.

6. Pasientrettigheter og pasientsikkerhet

Sterke pasientrettigheter og høy pasientsikkerhet er avgjørende for å bygge tillit til helsevesenet, sikre trygge behandlingstjenester og forhindre pasientskader. Norge har et solid lovverk for pasientrettigheter, men praksisen varierer.

Pasienter møter utfordringer med å få riktig informasjon og oppfølging, det er lange ventetider for flere behandlingstyper, og klagesaker har ofte lang saksbehandlingstid. Mangelfull eller feil behandling forekommer. I tillegg er det en mangel på kunnskap om pasientrettigheter blant pasientene og lav grad av brukermedvirkning. Kompetanse hos behandlere er avgjørende for pasientsikkerheten. I dag er ikke logopeder, som blant annet behandler mennesker med svelgevansker, autorisert helsepersonell.

Årsrapportene til Pasient- og brukerombudet viser til store mangler ved de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Det er også store ulikheter mellom kommunene. Tilgang til nødvendige tannhelsetjenester begrenses for mange på grunn av økonomi. For å forbedre situasjonen er det nødvendig å øke bevisstheten om pasientsikkerhet og pasientrettigheter, samt å styrke ivaretagelsen av disse gjennom pasient- og brukerombud, bedre informasjon, rådgivningstjenester og mer effektive klagebehandlingssystemer.

En utredning viser at varig lønnstilskudd er samfunnsøkonomisk lønnsomt og bidrar til at flere med funksjonsnedsettelse er i jobb. Sykepengeordningen gir økonomisk trygghet når sykdommen rammer de som er i arbeid.

LHL vil:

- At bevisstheten på pasientsikkerhet og kunnskapen om pasientrettigheter styrkes gjennom jevnlig informasjonskampanjer.
- At kommunene tydeliggjør at man kan klage på avslag på kommunale rehabiliteringstjenester, og legger bedre til rette for at det kan skje.
- At logopeder gis autorisasjon i henhold til helsepersonelloven.
- At det innføres en lov om at unge voksne ikke kan bosettes i sykehjem mot sin vilje, slik Stortinget har anmodet regjeringen om.
- Innføre et eget kronikerhonorar for oppfølging av pasienter, slik de har i Danmark.
- At kommunenes økonomi må være tilpasset slik at de kan levere på alle lovpålagte tjenester, og at det økte ansvaret de får ved nye oppgaver og overføringer fra spesialisthelsetjenesten kompenseres.
- At utgifter til nødvendig tannbehandling dekkes på lik linje med annen nødvendig behandling.
- At kunnskap om individuell plan styrke hos pasienter, behandlere og pårørende.
- At samfunnsmessig deltakelse gjennom frivilligheten ikke fører til reduksjon i stønader.
- At ordningen med lønnstilskudd er tilpasset den enkeltes behov og at tilskuddet til arbeidsgivere utvides.
- At stønader til livsutfoldelse for kronikere, som uføretrygd, styrkes.
- At interessene til våre medlemmer blir ivaretatt i fremtidige diskusjoner om sykepenge.
- At det blir innført en nasjonal ordning for digital identifisering som legger til rette for overføring til pårørende når dette er nødvendig.

7. Pårørendes rolle

Pårørende er en viktig ressurs i helse- og omsorgsarbeidet. Mange har omsorgsansvar for familiemedlemmer med sykdom eller funksjonsnedsettelse. De bistår med praktisk hjelp, personlig stell, oppfølging av medisinsk behandling og følelsesmessig støtte. Uformell, ulønnet hjelp eller tilsyn i Norge er beregnet til å utgjøre 136 000 årsverk, mens kommunale omsorgstjenester er på rundt 142 000 årsverk.

Utfordringene for pårørende er mange: de opplever ofte fysisk og psykisk belastning, manglende støtte og veiledning, og ikke tilstrekkelig hjelp. Pårørende finnes i alle aldre – fra barn og unge til eldre – og deres behov og utfordringer varierer, selv om det også finnes felles trekk. Mange pårørende opplever rollen som så belastende at de kan utvikle egne helseutfordringer, og mange svarer at økonomiske ytelser/støtteordninger er viktig for dem.

For å styrke pårørende må det etableres bedre støtteordninger, som opplæring, avlastningstjenester og tilgang til veiledning. Økt fokus på rettigheter, samt bedre samarbeid mellom helsevesenet og pårørende, er avgjørende for at pårørende skal kunne håndtere sitt omsorgsansvar uten selv å bli den neste pasienten eller den som selv trenger omsorgshjelp.

Pårørende kan betraktes som en fornybar ressurs, men ikke som en utømmelig en, med mindre den forvaltes gjennom inkludering, medvirkning og støtte. Derfor er det viktig at pårørendeperspektivet får større oppmerksomhet, både i samfunnet generelt og i helsevesenet spesielt, enn det gjør i dag, slik at de kan bidra til å løse fremtidige utfordringer. Pårørendepolitikken må være offensiv, med konkrete og målrettede tiltak. Uten dette risikerer vi en kollaps, både for pårørende og for helse- og omsorgs-Norge

LHL vil:

- At pårørendes muligheter til å utføre frivillig pårørendeomsorg styrkes gjennom økonomiske støtteordninger.

- At alle kommuner implementerer pårørendeavtaler, aktivt tilbyr disse til alle i målgruppa og at dette jevnlig evalueres.
- At alle kommuner utarbeider pårørendestrategier.
- At alle pårørende som ønsker det, får tilbud om kommunale pårørendekurs.
- At det som en del av en nasjonal pårørendestrategi utarbeides en forsterket tiltaksplan for barn som er pårørende.

8. Frivillighetens rolle og betydning

Frivilligheten står seg som en grunnpilar i den norske velferdsstaten, og kan sies å være en del av selve folkesjelen i et land og et samfunn der vi bryr oss om hverandre og dugnadsånden står sterkt. Vi vet etter 80 års erfaring at helsefrivilligheten er en sentral arena for fellesskap, mestring, meningsfullt arbeid og økt livskvalitet. Når vi står overfor en storstilt mangel på helsepersonell og et presset helsesystem som må øke samhandling på tvers og tenke nytt om organisering av tilbudene til landets innbyggere, blir spesielt helsefrivillighetens bidrag viktigere enn noensinne for å sikre omsorg, fellesskap og samfunnsberedskap.

Selv om vår rolle er essensiell, anerkjenner LHL frivillighetens betydning som et supplement til offentlige tjenester, samtidig som vi understreker at frivillig innsats aldri skal erstatte det offentliges ansvar. For å styrke og videreutvikle frivilligheten må rammebetingelsene tilpasses, samarbeid mellom aktører forbedres, og organisasjonene gis verktøyene de trenger for å lykkes.

Helsefrivilligheten har en unik evne til å bidra der det offentlige ofte ikke strekker til, enten det gjelder avlastning for pårørende, aktiviteter for personer med kroniske sykdommer eller kriseberedskap. Denne innsatsen er ikke bare et viktig og nødvendig supplement til offentlige tjenester, men også en arena for deltakelse, fellesskap og mening for de som bidrar. For å sikre at helsefrivilligheten kan møte fremtidens utfordringer, må den gis stabile rammebetingelser og anerkjennes som en uvurderlig ressurs i samfunnet.

LHL vil:

- Styrke helsefrivillighetens rammebetingelser gjennom bedre finansiering, full og regelstyrt momskompensasjon og enklere tilskuddsordninger.
 - Jobbe for en samfunnskontrakt som gir helsefrivilligheten tydelig rolle og ressurser i lokalsamfunnet.
 - Fremme samarbeid og koordinering mellom offentlige instanser og frivillige organisasjoner, inkludert integrering av helsefrivilligheten i beredskapsplaner.
 - At støtteordninger for likepersonstjenester og rådgivning styrkes, da dette er en viktig oppgave for helsefrivilligheten.
 - At studieforbundene styrkes, da disse er viktig for opplæring og aktivitet i frivilligheten.
1. At det sørges for at brukermedvirkning er styrkes på individ-, tjeneste- og systemnivå.
 - At det opprettes statlige og lokale tilskuddsordninger som støtter frivillige organisasjoners aktiviteter som fremmer fysisk aktivitet og rehabilitering.

Sak 8

Fastsettelse av medlemskontingent

Bakgrunn og forslag til vedtak

Det er LHLs landsmøte som fastsetter kontingent. Dagens sats for hovedmedlemskap er kr 450 pr. år. For husstandsmedlemmer er prisen kr 250 pr. år.

Det foreslås at det legges på 50 kroner pr år for medlemskategoriene hovedmedlemskap og husstandsmedlemskap. Dagens kontingentnivå på 450 kr pr år for hovedmedlemskap trådte i kraft 1. januar 2020. I følge SBBs priskalkulator tilsvarer denne summen 550 kr i kroneverdi i mars 2025. Differansen i kroneverdi vil forsterke seg ytterligere frem mot 2026 da endringen eventuelt vil tre i kraft.

LHL har:

- Aktivt betalende husstandsmedlemmer pr 31.12.2024: 4700.
- Antall aktivt betalende hovedmedlemmer pr 31.12.2024: 43450.

Dette er grunnlagstallene for den offentlige driftstøtteordningen for funksjonshemmedes organisasjoner. Ifølge regelverket skal man oppgi medlemmer som hadde et aktivt medlemskap i hele året. De som betalte kontingent i 2024, men som i løpet av året er utmeldt er ikke med i de tallene.

Antall medlemmer som ble utfakturert for 2025 er ca. 52.000 medlemmer. Om man tar utgangspunkt i at alle 52.000 betaler kontingent i 2026, vil en økning med 50 kr for alle medlemskap, styrke inntektene med 2,6 MNOK. Disse inntektene fordeles i henhold til vedtektene på følgende måte: 39 % til lokallagene, 59 til LHLs sentralledd og 2 % settes av for å dekke kostnader til landsmøtet.

LHL Rakkestad har fremmet forslag om samme endring i kontingentsatsen. Se sak 9.2.

Forslag til vedtak:

Kontingent fastsettes til kr. 500 for hovedmedlemskap og kr. 300 for husstandsmedlemskap og gjøres gjeldende fra og med 1. januar 2026.

Sak 9

Innkomne forslag

Bakgrunn og forslag til vedtak

I henhold til LHLs vedtekter § 9 skal saker som lagene ønsker behandlet på landsmøtet være sentralstyret i hende 2 måneder før landsmøtet, dvs. senest 12. april 2025. Innen fristen var det mottatt forslag fra 2 forslagstillere. De forslagene som er knyttet til LHLs vedtekter, behandles sammen med forslag til endringer i LHLs vedtekter, sak 6. I tillegg fremmer sentralstyret en sak under sak 9.

Følgende saker behandles under sak 9 Andre innkomne forslag:

- Sak 9.1 - LHL Cardio Club fremmer følgende forslag: På det elektroniske innmeldingsskjemaet på LHLs nettside innføres et felt der man angir hvilket lag man ønsker innmelding i.
- Sak 9.2 - LHL Rakkestad fremmer følgende forslag: Medlemskontingenten økes til kr. 500 for hovedmedlem og kr. 300 for husstandsmedlem.
- Sak 9.3 - LHLs sentralstyre fremmer følgende forslag: Landsmøtevedtaket om 6 gratis SMS pr år oppheves.

LHL Rakkestad fremmer forslag om at landsmøte holdes annet hvert år med 1 representant fra hvert lokallag med en egenandel for lagene på kr 2000-2500. Saken behandles under sak 6.10.

Sak 9.1 Innmeldingsskjema

Forslagsstiller: LHL Cardio Club

Begrunnelse fra forslagsstiller:

På LHL Cardio Club sitt årsmøte årsmøte den 27. februar ble følgende forslag enstemmig vedtatt: "Cardio Club sender inn forslag til fylkesårsmøtet/landsmøtet om å innføre et kryssfelt i innmeldingsskjemaet på LHLs hjemmeside for hvilket lag man ønsker å melde seg inn i."

Cardio Club er i en skvis ift. at alle som melder seg inn og begynner å trene hos oss, som regel havner i LHL Fredrikstad ut fra postadressen. Dette synes vi er en meget dårlig løsning som fører til unødvendig ekstraarbeid. Hverken de nyinnmeldte personene eller Cardio Club ønsker at systemet til LHL fører til at man havner i feil lag.

Vi ønsker derfor følgende forslag behandlet på årets landsmøte med mindre dette blir ordnet før møtet:

Forslag til avstemning:

På det elektroniske innmeldingsskjemaet på LHLs nettside innføres et felt der man angir hvilket lag man ønsker innmelding i

Sentralstyrets vurdering

Sentralstyret støtter ikke forslaget. Begrunnelsen for dette er:

1. Det vil være umulig å gjøre normalt utviklingsarbeid, oppdateringer og justeringer i systemet som håndterer medlemskap. Både bytte av system og nødvendige endringer som følge av den

teknologiske utviklingen vil være delvis låst, og man må da enten vente til neste landsmøte eller kalle inn til ekstraordinært landsmøte for å gjøre endringer.

2. Sentralstyret har fremmet forslag om å kun har ett lokallag innenfor et gitt geografisk område. Dersom dette blir vedtatt, vil ikke forslaget være relevant.

Forslag til vedtak:

Forslaget vedtas ikke.

Sak 9.2 Kontingent

Forslagsstiller: LHL Rakkestad

Begrunnelse fra forslagsstiller:

LHL Rakkestad var samlet til styremøte 1. april og det ble besluttet å oversende følgende forslag til landsmøte og sentralstyret:

«Kontingenten i organisasjonen har stått stille i mange år nå. Det har vært en formidabel kostnadsvekst som det er naturlig at også LHL får ta del i. Vi foreslå at kontingenten økes til kr. 500,00 for hovedmedlem og kr. 300,00 for husstandsmedlem.»

Sentralstyrets vurderin

Sentralstyret støtter forslaget. Kontingent behandles under sak 8 Fastsettelse av medlemskontingent.

Forslag til vedtak:

Saken behandles under sak 8.

Sak 9.3 SMS-tjenester

Forslagsstiller: Sentralstyret

Begrunnelse fra forslagsstiller:

I tråd med anbefalingen som ble gitt i sluttrapporteten for organisasjonsutredningen fremmer sentralstyret forslag om å reversere vedtaket om 6 gratis SMS pr år for lokallagene. I sluttrapporten var følgende skrevet om saken:

«I sak 3 Godkjenning av årsberetning og årsregnskap 2022 på Landsmøtet 2023 ble det vedtatt at lokallag skal ha 6 gratis SMS pr år. Så ble det i 2024 fremmet et forslag om 4 gratis SMS hver måned for lokallagene. Dette forslaget ble sendt over til organisasjonsutredningen. Arbeidsgruppen har i sin diskusjon vært særdeles klar på at dette er en sak som ikke hører hjemme på landsmøtet. Landsmøtet skal og bør behandle saker på et mer overordnet nivå. Videre bør finansiering av aktivitet i lokallag finansieres gjennom mer overordnede ordninger. Arbeidsgruppen mener at landsmøtet burde ha avvist saken.

Arbeidsgruppen er av den oppfatning om at vedtaket fra 2022 om 6 gratis SMS pr år bør omgjøres, og anbefaler sentralstyret om å fremme en sak for å reversere vedtaket.»

Forslag til vedtak:

Vedtaket fra landsmøtet om 6 gratis SMS pr år for lokallagene oppheves.

Sak 10

Fastsettelse av honorarer for sentrale tillitsvalgte

Bakgrunn og forslag til vedtak

Sentralstyrets honorar ble redusert på landsmøtet 2023. LHL Viken foreslo på landsmøtet 2023 å knytte honorarer for sentralt tillitsvalgte til folketrygdens grunnbeløp og foreslo samtidig å redusere honoraret for sentralstyret og øke honoraret til fylkesstyrene. Sentralstyret støtte at honorarer knyttes til folketrygdens grunnbeløp, men foreslo samtidig at nivået på honorar til sentralstyret ble opprettholdt.

Landsmøtet vedtok nedtrekk i sentralstyrets honorar og økte fylkesstyrenes.

Sentralstyret foreslår at honorarene for sentralstyret justeres opp i tråd med forslaget fra 2023.

Verv	Gjeldende sats		Sentralstyrets forslag	
	Brøk	Beløp	Brøk	Beløp
Styreleder	1	kr 124 028	1	kr 124 028
1. og 2. nestleder	1/2	kr 62 014	3/4	kr 93 021
Medlem	1/6	kr 20 671	1/2	kr 62 014

Folketrygdens grunnbeløp pr 15.05.2025 er kr. 124 028.

Forslag til vedtak:

Honorar for sentralstyret fastsettes i tråd med forslaget.

Sak 11

LHLs årsberetning og årsregnskap 2024

Bakgrunn og forslag til vedtak

LHL har etter gjeldende vedtekter landsmøte hvert år. LHL er omfattet av regnskapsloven av 1998 som krever at styrets beretning med regnskap og noter skal vedtas av kompetent organ hvert år (regnskapslovens § 1 – 2, jfr. § 3 – 1). I LHLs vedtekter § 9 er det landsmøtet som er tillagt denne myndigheten.

Regnskap 2024 er utarbeidet etter regnskapsloven, som viser en samlet oversikt over økonomisk aktivitet i virksomheten. Årsberetning og årsregnskap for 2024 ble behandlet av sentralstyret i møtet 7.-8. mai 2025, sak 29/25. Sentralstyret fattet enstemmig vedtak om å legge årsberetning og årsregnskap for 2024 fram for landsmøtet med anbefaling om godkjenning.

I henhold til LHLs vedtekter § 9, 4. ledd, 2. kulepunkt skal landsmøte godkjenne «årsberetning og årsregnskap knyttet sammen med gjeldende budsjett for perioden». For å vise årsregnskap i sammenheng med budsjett er det utarbeidet en sammenstilling, se vedlegget «Tilleggsinformasjon til årsregnskapet for 2024».

Vedlagt følger årsregnskap med noter, styrets beretning, revisors beretning samt notat med tilleggsinformasjon til årsregnskap for 2024.

Forslag til vedtak:

Fremlagt årsberetning og årsregnskap for 2024 godkjennes.

REGNSKAP OG ÅRSBERETNING 2024

Innhold

Årsberetning	4
1. Virksomhetens art og lokalisering	4
2. Arbeidsmiljø	4
3. Ytre miljø	4
4. Likebehandling	4
5. Åpenhetsloven	5
6. Resultat 2024	5
7. Risiko	6
8. Fremtidig utvikling.....	6
9. Andre forhold.....	6
10. Fortsatt drift.....	6
10. Hendelser etter balansedagen	7
11. Styrets forslag til resultatdisponering.....	7
REGNSKAP 2024	8
Resultatregnskap	8
Balanse	9
Kontaktstrømsanalyse	11
Noter	12
Note 1 Virksomheten som regnskapet omfatter	12
Note 2 Regnskapsprinsipper	12
Note 3 Inntekter	16
Note 4 Offentlig tilskudd	16
Note 5 Lønn og revisjonshonorarer	17
Note 6 Anlegg.....	18
Note 7 Nærstestående	18
Note 8 Salg av døtre og virksomhetsoverdragelser	19
Note 9 Aksjer	19
Note 10 Skatt	20
Note 11 Pensjoner	21
Note 12 Varelager	21
Note 13 Fordringer.....	22
Note 14 Bank.....	22
Note 15 Egenkapital	22

Note 16 Gjeld	22
Note 17 Leasing forpliktelser.....	23
Note 18 Forskning og utvikling.....	23
Note 19 Gjeld til nedlagte fylkeslag og interessegrupper.....	24
Note 20 Aktivitetsregnskap	24
Note 21 Fortsatt drift	28
Note 22 Hendelser etter balansedagen	28

Årsberetning

1. Virksomhetens art og lokalisering

LHL er en landsomfattende og medlemsbasert interesseorganisasjon for mennesker med hjerte,- kar- og lungesykdom, hjerneslag, afasi, allergi og deres pårørende. Foreningen er partipolitisk uavhengig og livssynsnøytral og oppfordrer til mangfold. LHL er til stede over hele landet, med lokallag, interessegrupper og nettverk. Medlemmene i lokallagene omfatter alle diagnosegrupper i organisasjonen.

LHL var tidligere et stort konsern med over en milliard kroner i omsetning med ulike datterselskap. Alt er nå solgt ut, og LHL er nå kun en medlemsorganisasjon.

LHLs virksomhet er organisert med et sekretariat som holder til på Jessheim. Lokallagene er grunnstammen i organisasjonen. Sekretariatet ledes av generalsekretær. Fylkesstyrer velges av lokallagene i fylket, mens det er sentralstyret som står for den daglige styringen av organisasjonen. Landsmøtet gjennomføres årlig og er organisasjonens høyeste myndighet. Lokallagene er selvstendige enheter og inngår ikke i regnskapet til LHL.

Årsregnskapet for LHL representerer aktiviteten for LHLs sentralledd inkludert drift av LHLs sekretariat.

2. Arbeidsmiljø

Det generelle arbeidsmiljøet i LHL vurderes som godt.

Fravær på grunn av sykdom ender i 2024 på 1,5 % i LHL. Dette er 4,8 % lavere enn for 2023. Langtidsfraværet er på 1,27%, mens korttidsfravær er på 0,23%.

Ledelsen har faste møter med ansattes tillitsvalgte og vurderer løpende tiltak i forhold til arbeidsmiljø.

LHL har styreansvarsforsikring i AIG.

3. Ytre miljø

Virksomheten til LHL påvirker ikke det ytre miljø i vesentlig grad. Det er satt fokus på bruk av digitale verktøy for å bidra positivt inn til lavere utslipp og dermed bidra til å påvirke miljøet positivt.

4. Likebehandling

Styret og selskapets ledelse er bevisst de samfunnsmessige forventninger om tiltak for å fremme likestilling i styret og virksomheten. Selskapet har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn og man jobber for at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. Det er et mål for selskapet å være en arbeidsplass der det ikke diskrimineres på bakgrunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion og livssyn.

LHL hadde 41 ansatte per 31.12.2024, av dette var 14 menn, 35% og 27 kvinner, 65%. Ledergruppen besto 31.12.2024 av 2 kvinner, 33% og 4 menn, 67%. I sentralstyret er det 5 kvinner (56%) og 4 menn (44%), totalt 9 medlemmer.

5. Åpenhetsloven

Fra og med 1. juli 2022 trådte åpenhetsloven i kraft i Norge. Formålet er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold hos forretningsforbindelser og i leverandørkjeder. Redegjørelsen omkring aktsomhetsvurderinger i leverandørkjeden vil bli gjort tilgjengelig på hjemmesiden www.lhl.no.

6. Resultat 2024

Resultatregnskapet for LHL viser et overskudd på 2,3 mill.kr.

LHL har driftsinntekter i underkant av 200 mill.kr. Det er en reduksjon på 4 mill.kr sammenlignet med 2023. Det er blant annet lotteriinntektene som har hatt en nedgang på 3,8 mill.kr. Ellers er medlemsinntekter, gaver og tilskudd tilnærmet som i 2023. Varesalg førstehjelp har økt med 9 mill.kr. Sammenlignet med 2023 lå det også en ekstraordinær engangsinntekt på 9 mill.kr inne i 2023, som påvirker sammenligningstallene.

Driftskostnadene er på underkant 187 mill.kr. Det er en økning på 9 mill.kr, men for 2023 var det inntektsført en pensjonskostnad tilsvarende 17 mill.kr. Så reelt var det en nedgang på 8 mill.kr fra 2023 til 2024. Det har vært økning på lønn på 10 mill.kr, justert for inntektsført pensjon, en reell nedgang på lønn og sosiale kostnader på 8 mill.kr, andre driftskostnader har hatt en nedgang på 10 mill.kr, mens varekostnader har gått opp med 9 mill.kr, her har gevinster på lotteri og innkjøp av varer for videresalg gått opp. Økningene må ses i sammenheng med økte inntekter på salg av varer førstehjelp og varelager inn i nytt år på 5,5 mill.kr.

Netto finanskostnad er på 10 mill.kr, 6 mill.kr høyere i netto kostnad enn for 2023. For 2023 var det ekstra ordinære engangsinntekter på grunn av avvikling av selskaper. For 2024 er det i hovedsak aktivering av husleier som ligger i posten.

7. Likviditet

LHL har Sparebanken Sør-Norge som sin hovedbankforbindelse. Det har vært tilgjengelig en kassakredittramme på 15 Mill.kr igjennom 2024. Den er ikke benyttet. Likviditeten har til tider vært anstrengt igjennom sommer og høsten. Det er arbeidet mye og godt med budsjettet for å sikre bedre likviditet for 2025.

Coventans mot banken krever 10 % egenkapital, samt en likviditetsgrad på 1,0. Kravene ligger der fra LHL var et konsern. I 2024 var ikke LHL noe konsern, så dette er en heftelse som ligger der som banken vurderer i 2025. Vanligvis knyttes dette kravet opp mot lån, LHL har ikke noe lån i banken. LHL oppfyller fortsatt kravene med 14 % egenkapital, samt 1,5 i likviditetsgrad. Likviditetsgraden fra 2023 til 2024 er påvirket av omklassifisering av kortsiktig gjeld til langsiktig gjeld på enkelte poster i banken. Dette har bedret likviditetgradsberegning fra 2023 til 2024.

Bankbeholdningen per 31.12.2024 var på 59 mill.kr av dette er bundne midler 14 mill.kr, frie midler er 44 mill.kr. Igjennom året har bankbeholdningen vært relativt lav, dette skyldes at en del av tilskuddene som LHL benytter i sin drift som momskompensasjon, tilskudd norsk tipping, samt tilskudd til historiske pensjonspremie kommer i desember. LHL har en del historiske forpliktelser som bidrar til å tære på likviditeten, som pensjonspremier og leieforpliktelser.

Netto likviditetsendering i 2024 viser nedgang på 1,7 mill.kr. Resultat er per 31.12.24 på 2,3 mill.kr. Årsakene til differansen foreligger i regnskapet.

8. Egenkapital

Egenkapitalen er justert ned i forbindelse med ekstraordinær nedskrivning i forhold til verdivurdering av leieavtalen med Feiring. Nedskrivningen er gjennomført på bakgrunn av verdien i balansen har vært for høy kontra verdien vi har leid ut Feiring for. Nedgangen utgjør 37 mill.kr.

Egenkapitalandelen for LHL pr årsslutt 2024 ender på 14% (2023: 18 %). Den negative utviklingen i egenkapitalandel forklares med ekstraordinær nedskrivning av verdien på leiekontrakten med Feiring Eiendom AS.

9. Risiko

LHL er utsatt for en generell inntektsrisiko i forbindelse med lotteri, inntektsaksjoner, testamentariske gaver og andre aktiviteter rettet mot privatmarkedet. Inntektene påvirkes av politiske rammebetingelser, renomméfaktorer og konjunkturer i verdensøkonomien som påvirker privatøkonomien til den enkelte bidragsyter. Ved at LHL har store historiske pensjonsforpliktelser, vil LHL påvirkes av den generelle utviklingen i rentenivå, lønnsutvikling osv. LHL er imidlertid tilskuddsberettiget på store deler av sine pensjonsforpliktelser. Dette bidrar til å redusere risiko betydelig.

10. Fremtidig utvikling

Medlemsorganisasjonen har et stabilt medlemstall. Norge har en aldrende befolkning og antall eldre vil doble seg. Det vurderes at det vil være et enda større behov for en pasientorganisasjon som LHL fremover. Det er også i 2025 behov for å jobbe videre med å stabilisere og utvikle virksomheten slik at inntektsgrunnlaget sikres. Det er iverksatt flere tiltak for å øke inntektene og redusere kostnadene. Det vil alltid knyttes usikkerhet ved forutsetningene lagt til grunn i prognoser ved fremtidige forhold.

11. Andre forhold

I årsberetning 2023 ble lån fra tidligere generalsekretær omtalt. Lånet er innfridd i 2024.

12. Fortsatt drift

LHL har rendyrket virksomheten de siste årene til å være en ren medlemsorganisasjon. Det er flere forpliktelser fra tidligere drift som fortsatt hviler på organisasjonen, blant annet pensjonspremier for tidligere ansatte og husleiekostnader. Dette har resultert i en litt krevende likviditetssituasjon de siste årene, men ved å gjennomføre ulike tiltak har LHL unngått å benytte kassekreditten. Situasjonen er fortsatt krevende. Det foreligger en tiltaksplan for 2025, med både kostnadsreduksjoner og inntektsøkninger, som vil bidra til å bedre likviditeten utover 2025 og 2026. Noen av tiltakene er allerede effektivert med nedbemanning og andre kostnadsreduksjoner.

Det er i budsjett for 2025 planlagt med en likviditetsoppbygging for å dekke opp for utbetaling av pensjonspremie som ikke har resultatvirkning, samt et overskudd på driften i 2025.

På bakgrunn av tiltakene som er iverksatt legges det til grunn at forutsetningene for fortsatt drift er til stede.

13. Hendelser etter balansedagen

LHL har i 2025 mottatt brev fra advokat Tenden på vegne av sikringsordningen.

Overføringsavtalens sikringsordning (Sikringsordningen) ble opprettet ved avtale om overføring og samordning av pensjonsrettigheter (Overføringsavtalen) mellom Statens pensjonskasse og andre leverandører av offentlig tjenstepensjon, jf. lov om Statens pensjonskasse § 46.

Sikringsordningen skal bidra til å sikre pensjonsrettigheter opparbeidet hos arbeidsgivere som opphører ved konkurs/akkord eller ved annet opphør.

I 2022 utførte LHL konsernet en virksomhetsoverdragelse til Wecare AS på rehabiliteringstedene Nærland, Bergen og Trondheim. Fra sikringsordningen fremgår det at Wecare AS er konkurs, og sikringsordningen ber LHL overta tidligere historiske pensjonsforpliktelser. Saken er under behandling og kvalitetssikring, men LHL må sannsynligvis påta seg et ansvar her. LHL vil for ansatte, som LHL mulig vil ende opp med å ta ansvar for, søke helsedirektoratet om ytterligere tilskudd til historiske pensjonskostnader. Ut over dette kjenner ikke styret til at det foreligger andre forhold etter balansedagen som er egnet til å påvirke regnskapet.

14. Styrets forslag til resultatdisponering

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte årsregnskapet for regnskapsåret 2024 et forsvarlig uttrykk for resultatet av virksomhetene og foreningens stilling. Utover det som kommer frem over og i årsregnskapet, kjenner ikke styret til andre forhold som gjelder markeds- og prisutvikling som er av interesse for å bedømme selskapet.

Årsresultatet i LHL gir et overskudd på 2 361 614 kr. Sentralstyret foreslår at overskuddet disponeres til annen egenkapital.

REGNSKAP 2024

Resultatregnskap

	Note	2024	2023
<u>Driftsinntekter og driftskostnader</u>			
Medlemsinntekter	3	12 498 233	12 111 065
Tilskudd	3,4	48 007 779	47 596 025
Innsamlede midler og gaver	3	52 288 669	52 338 862
Lotteri	3	36 042 407	39 870 968
Salgsinntekter	3	33 313 455	24 462 273
Andre driftsinntekter	3	17 762 391	27 783 545
Sum driftsinntekter		199 912 934	204 162 738
Varekostnad		34 898 286	25 948 962
Lønns og personalkostnader	5	48 361 500	38 798 229
Avskrivninger, nedskr. anleggsmidler	6	1 560 569	1 590 952
Avskrivninger aktiverte husleiekontrakter	6	22 172 206	22 172 206
Andre driftskostnader	5,7	79 970 797	89 293 501
Sum driftskostnader		186 963 358	177 803 850
Driftsresultat		12 949 576	26 358 888
<u>Finansinntekter og finanskostnader</u>			
Renteinntekter		1 737 695	3 748 852
Andre finansinntekter	8,9	517 685	16 071 338
Rentekostnader		0	2 170 667
Finanskostnader aktiverte husleiekontrakter		12 256 212	11 855 249
Andre finanskostnader		571 022	10 156 401
Resultat av finansposter		-10 571 854	-4 362 127
Ordinært resultat før skatt		2 377 721	21 996 762
Skattekostnad	10	15 760	31 156
Årsresultat		2 361 961	21 965 606

Balanse

Balanse pr 31.12.24			
Eiendeler	Note	2024	2023
<u>Varige driftsmidler</u>			
Tomter, bygninger, ol		371 516	371 516
Leasingavtaler husleiekontrakter		118 498 967	177 757 045
Driftsløsøre, inventar ol		5 282 598	6 931 787
Sum varige driftsmidler	6	124 153 081	185 060 348
<u>Finansielle driftsmidler</u>			
Aksjer i andre selskaper og kapitalinnskudd i KLF	9	27 824 270	27 897 479
Pensjonsmidler	11	101 527 571	97 260 542
Tilskudd til historiske pensjonkostnader	11	5 023 862	55 608 776
Andre langsiktige fordringer	5	0	3 000 000
Sum finansielle anleggsmidler		134 375 703	183 766 797
Sum anleggsmidler		258 528 784	368 827 145
<u>Omløpsmidler</u>			
Varebeholdning	12	5 339 939	6 741 006
<u>Fordringer</u>			
Kundefordringer		3 593 109	5 120 443
Andre kortsiktige fordring		35 189 500	30 715 861
Sum fordringer	13	38 782 609	35 836 304
Bankinnskudd, kontanter ol	14	59 208 253	60 914 383
Sum omløpsmidler		103 330 801	103 491 693
Sum eiendeler		361 859 585	472 318 838

Balanse pr 31.12.24			
<u>Egenkapital og gjeld</u>	Note	2024	2023
<u>Egenkapital</u>			
<u>Innskutt egenkapital</u>			
Driftssikkerhetskaptal		14 000 000	14 000 000
<u>Opptjent egenkapital</u>			
Annen egenkapital		36 829 367	71 553 276
Sum egenkapital	15	50 829 367	85 553 276
<u>Forpliktelser</u>			
Pensjonsforpliktelse	11	39 895 080	87 128 789
Leasingforpliktelse husleieavtaler	16,17	175 619 854	197 851 134
Avsetning til forpliktelser		215 514 934	284 979 923
<u>Langsiktig gjeld</u>			
Annen langsiktig gjeld	18,19	33 251 251	15 959 888
<u>Kortsiktig gjeld</u>			
Andre avsetninger		4 657 676	4 657 676
Leverandørgjeld		13 210 376	13 329 635
Betalbar skatt	10	17 924	14 173
Skyldig offentlige avgifter		4 912 418	9 854 013
Annen kortsiktig gjeld	18 ,19	39 465 638	57 970 254
Kortsiktig gjeld		62 264 033	85 825 751
Sum gjeld		311 030 217	386 765 562
Sum gjeld og egenkapital		361 859 585	472 318 838

Kontaktstrømsanalyse

	2024	2023
Resultat før skattekostnad	2 377 721	21 996 762
Periodens betalte skatt	-12 009	-9 130
Gevinst/tap ved salg av virksomhet		-
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler	231 486	-
Avskrivninger	23 732 775	23 763 158
Finanskostnader tilknyttet finansiell leasing	12 256 212	11 855 249
Gevinst/tap ved salg av aksjer	-1 000	-12 449 444
Nedskrivning og tap på aksjer	-	6 036 823
Nedskrivning av fordringer		1 215 896
Forskjell mellom kostn.f. pensjon og inn/utbet.	-902 497	-37 000 112
Endring i varelager	1 401 067	-313 437
Endring i kundefordringer	1 527 334	9 902 849
Endring i leverandører	-119 259	671 721
Endring i andre tidsavgrensingsposter	-7 614 253	-54 620 131
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	32 877 577	-28 949 796
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	-186 223	-1 103 073
Avdragsbetaling leasing		-
Innbetaling ved salg av aksjer	90 000	28 675 036
Investert i aksjer og andeler	-	-263 676
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	-96 223	27 308 287
Utbetaling ved nedbetaling av annen gjeld	-34 487 484	-36 854 032
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-34 487 484	-36 854 032
		-
Netto kontantstrøm for perioden	-1 706 130	-38 495 541
Kontanter ved periodens begynnelse	60 914 383	99 409 924
Kontanter ved periodens slutt	59 208 253	60 914 383

Noter

Note 1 Virksomheten som regnskapet omfatter

Regnskapet omfatter regnskapet for LHL, Landsforeningen for hjerte- og lungesyke. Regnskapet omfatter LHLs aktiviteter sentralt og fylkesutvalg, aktiviteter i regi av lag og de fylker som har valgt å opprettholde selvstendige fylkeslag inngår ikke.

Note 2 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslov og god regnskapsskikk.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av estimater at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifiseringen av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Anskaffelseskost

"Anskaffelseskost for eiendeler omfatter kjøpesummen, med fradrag for rabatter og lignende, og med tillegg for kjøpsutgifter (frakt, toll, offentlige avgifter som ikke refunderes og andre direkte kjøpsutgifter). Ved kjøp i utenlandsk valuta balanseføres eiendelen til kursen på transaksjonstidspunktet. "

"For varige driftsmidler omfatter anskaffelseskost også direkte utgifter for å klargjøre eiendelen for bruk, for eksempel utgifter "til testing av eiendelen.

Inntekter

Inntekter ved salg av varer og tjenester, og fra lotteri vurderes til virkelig verdi av vederlaget. Salg av varer resultatføres når selskapet har levert sine produkter til kunden. Toppgevinst vedrørende lotteri avsettes løpende. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Medlemsinntekter

Medlemsinntektene inntektføres i den perioden innbetalingen gjelder for.

Gaver

"Gaver disponeres i samsvar med de betingelser eller ønsker giver har for disponeringen av midlene. Dersom giver har betingelser eller ønsker om at gaven skal disponeres til konkrete aktiviteter, prosjekter eller investeringer klassifiseres den som tilskudd og regnskapsføres etter reglene for øremerkede tilskudd. Enkelte gaver øremerket forskning overføres fond. Se for øvrig note 18."

Offentlige tilskudd

"Offentlige tilskudd inntektsføres når vilkårene til tilskuddsgiver for anvendelse av midlene er oppfylt. Tilskudd presenteres brutto i resultatregnskapet, herunder inntekter og kostnader. Ikke anvendt tilskudd ved årets slutt presenteres som gjeld i balansen og tilbakebetales eller inntektsføres påfølgende år i tråd med tilskuddets betingelser."

Kostnader

"Utgifter sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgifter kan henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter kostnadsføres når de påløper."

Varige driftsmidler

"Tomter avskrives ikke. Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til estimert restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid ("knekkpunktmetoden"). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende som driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøpet."

Leide (leasede) driftsmidler balanseføres som driftsmidler hvis leiekontrakten anses som finansiell og avskrives lineært over leieperioden.

Aksjer og andeler

Investeringer er vurdert etter kostmetoden. Ved varig verdifall nedskrives investeringen til virkelig verdi.

Nedskrivning av anleggsmidler

"Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall.

Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt

bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp. Tidligere nedskrivninger reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede."

Varelager

"Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost (etter FIFO-prinsippet) og virkelig verdi. Gjenanskaffelseskost benyttes som tilnærming til virkelig verdi. "

Fordringer

"Kundefordringer føres i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap.

Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering og utsettelse og mangler ved betalinger anses som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives. "

"Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi.

Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer."

Valuta

Pengeposter i valuta vurderes etter kurs på balansedagen. Transaksjoner ført over resultatet bokføres til kurs på transaksjonsdagen. Eventuelle kursgevinster og kurstap føres som finansinntekt og finanskostnad.

Pensjoner

"Selskapet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap. Selskapet har både ytelsesplaner og innskuddsplaner. "

Ytelsesplaner:

"En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjoneringstidspunktet. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringsselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. "

"Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene, i den grad de overstiger 10% av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor). "

Innskuddsplaner:

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere fremtidige innbetalinger.

Forskning og utvikling

Forskning og utvikling balanseføres ikke, men kostnadsføres direkte.

Skatter

LHL er i utgangspunktet fritatt for inntekts og formueskatt etter skatteloven §2-32,1. ledd.

Lhl har imidlertid innslag av skattepliktig aktivitet ifbm LHL Førstehjelps varesalg.

Det utarbeides likning for LHLs skattepliktige aktiviteter.

Skattekostnaden omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt.

Utsatt skatt er beregnet til 22% på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til framføring ved utgangen av regnskapsåret.

Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til framføring, er begrunnet med antatt fremtidig inntjening. I henhold til god regnskapsskikk balanseføres ikke utsatt skattefordel.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer, som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Note 3 Inntekter

Lotteriet føres integrert i LHLs ordinære regnskap hvor inntektene presenteres på egen linje som lotterisinntekter og kostnadene klassifiseres som driftskostnader (bruttometode). Inntektene fra lotteriet resultatføres i tråd med salgsstatistikk.

Virksomhetsområde	Geografiske virksomhetsområder	
	2024	2023
Bygg/eiendom	16 729 339	16 801 163
Tilskudd	48 007 779	47 596 025
Lotteri	36 042 407	39 870 968
Aksjoner	34 136 595	34 379 558
Testamentariske gaver	18 584 735	17 959 304
Medlemskontigenter	12 498 233	12 111 065
Salg av førstehjelpststyr	27 497 782	18 423 484
Annet	6 416 063	17 021 172
Totale inntekter	199 912 934	204 162 739

Note 4 Offentlig tilskudd

Tilskudd fra:	2 024	2 023
Tilskudd fra BUF Dir. Medlemstilskudd	12 595 240	12 868 896
Overskudd Norsk Tipping	11 817 134	17 964 826
Tilskudd fra Studieforbundet Funkis	1 580 100	1 475 304
Helse og omsorgsdepartementet		-
Stiftelsen Dam administrasjonstilskudd	2 153 526	1 945 075
Stiftelsen Dam prosjektmidler	1 215 379	917 178
Hjertefondet	3 000 000	-
Lungefondet	2 000 000	-
Helsedirektoratet	1 725 682	487 097
Merverdiavgiftskompensasjon	8 132 904	10 086 804
Gjensidigestiftelsen	50 314	-
<i>Tilskudd til fylkeslag:</i>		
Troms og Finnmark Fylkeskommune		200 000
Trøndelag Fylkeskommune	480 000	300 000
Møre og Romsdal Fylkeskommune	260 000	140 000
Vestland Fylkeskommune	55 000	55 000
Rogaland Fylkeskommune	30 000	30 000
Buskerud Fylkeskommune	57 500	
Agder Fylkeskommune	160 000	160 000
Innlandet Fylkeskommune	354 270	331 017
Akershus Fylkeskommune	380 000	440 000
Østfold Fylkeskommune	57 500	
Annet	1 903 231	194 828
Sum tilskudd	48 007 779	47 596 025

LHL bistår i søknadsprosess mot Stiftelsen Dam og videreformidler tildelte midler til ulike prosjekter. Dette er prosjekter i regi av LHLs lokallag og andre aktører som driver prosjekter innenfor rehabilitering, forebygging og forskning. Slike midler balanseføres kun i LHL.

Administrasjonstilskuddet LHL mottar i forbindelse med disse prosjektene inntektsføres.

Note 5 Lønn og revisjonshonorarer

Spesifikasjon	2024	2023
Lønnskostnader	33 438 566	30 087 409
Arbeidsgiveravgift	7 267 147	13 063 817
Pensjonskostnader ytelsespensjon*	0	-10 841 665
Pensjonskostnader innskuddspensjon	2 720 752	2 910 896
AFP pensjon	3 976 751	1 728 041
Andre ytelser	958 284	1 849 732
Sum	48 361 500	38 798 229

*Se note 11 for ytterligere spesifikasjon av pensjonskostnader ytelsespensjon

I linjen Lønnskostnader inngår kostnader til innleie av vikarer fra byrå for kr:

1 318 319	1 770 059
-----------	-----------

Antall årsverk	37	41
-----------------------	-----------	-----------

Ytelser til ledende personell

Generalsekretær

Lønn	1 571 790	1 750 599
Pensjonspremie	211 072	206 136
Andre ytelser	93 061	157 999
Etterlønn 2024		1 373 424
Konstituert generalsekretær		171 649
Sum	1 875 923	3 659 807

Lån innvilget til tidligere generalsekretær pålydende NOK 3 000 000 ble i sin helhet innfridd i november 2024.

Lånet var avdragsfritt, rentesats på lånet var satt til normrente. Det ble stillet sikkerhet for lånet.

Ytelser til sentralstyret	544 010	616 911
Sentralstyret honorar	367 213	567 739
Annen godtgjørelse	166 271	0
Oppgavebliklig bil og diettgodtgjøresle	10 526	49 172

Godtgjørelse til revisor

Sum godtgjørelse	1 331 250	2 000 691
herav revisjon	1 050 000	1 237 906
herav skatt/avgift		0
herav attestasjoner/erklæringer	31 250	246 250
herav andre tjenester	250 000	516 535
herav transaksjonsstøtte		0

Note 6 Anlegg

	Driftsløsøre	Tomt	Leasing husleiavtaler	Sum
Anskaffelseskost 1.1	19 615 442	371 515	310 597 912	330 584 868
Tilgang	186 223			186 223
Avgang	-499 715			-499 715
Anskaffelseskost 31.12	19 301 950	371 515	310 597 912	330 271 376
Akkumulerte avskrivninger 1.1	12 683 654	0	132 840 867	145 524 520
Akkumulert avskrivning avgang	224 872	0		224 872
Årets nedskrivninger			37 085 871	37 085 871
Årets avskrivninger	1 560 569	0	22 172 206	23 732 773
Akkumulerte avskrivninger/nedskrivninger 31.12	14 019 351	0	192 098 944	206 118 292
Bokført verdi 1.1	6 931 787	371 515	177 757 046	185 060 348
Bokført verdi 31.12	5 282 598	371 515	118 498 967	124 153 081
Årets resultatførte avskrivninger/nedskrivninger	1 560 569	0	22 172 206	23 732 775
Avskrivningssats	3-5 år	Avskrives ikke	10-25 år	

Nedskrivning

Det er foretatt en nedskrivning i forhold til verdivurdering av leieavtalen med Feiring. Nedskrivningen er gjennomført på bakgrunn av at verdien i balansen har vært for høy kontra verdien Feiring har vært utleid for.

Note 7 Nærstående

<u>Kjøp av varer og tjenester</u>	2024	2023
Honorar til styremedlem advokat Tor J. Strand	0	147 875
Sum kjøp av varer og tjenester	0	147 875

Note 8 Salg av døtre og virksomhetsoverdragelser

Salg og avvikling av døtre

Tabellen viser effektene av salgene

	2024	2023
Avvikling av Helseassistanse Holding AS		
Avviklingsoppgjør mottatt		72 083
Avvikling av Glitre klinikken Eiendom AS		
Avviklingsoppgjør mottatt		1 707 262
Salg LHL klinikken Vestfold 28. februar 2023		
Ettergitt lån		-5 400 000
Avregning		-636 823
Bokført verdi ved avgang		0
Tap(-) ved avgang LHL klinikken Vestfold AS		-6 036 823
Salg av Sandvika Nevrosenter AS 2. januar 2023		
Vederlag mottatt		32 932 515
Bokført verdi ved avgang		22 262 416
Gevinst ved avgang Sandvika nevrosenter AS		10 670 099
Totalt tap(-)/Gevinst ved salg og avvikling av døtre		6 412 621
Herav gevinst ved salg og avvikling av døtre		12 449 444
Herav tap ved salg av døtre		-6 036 823

Note 9 Aksjer

	Forretnings- kontor	Eier / stemmeandel	Anskaffelses-kost	Bokført verdi 2024	Bokført verdi 2023
Aksjer og egenkapitalinnskudd KLP					
Egenkapitalinnskudd KLP	Oslo		27 029 786	27 029 786	27 013 995
Indre Salten Energi AS		30 %	174 844	89 700	89 700
Orkla ASA			222 780	222 780	222 780
DNB Bank ASA			232 004	232 004	232 004
Fondskonto Storebrand	Oslo		250 000	250 000	250 000
Samlet verdi langsiktige aksjer og egenkapitalinnskudd KLP				27 824 270	27 808 479

Følgende gevinst og nedskrivninger/tap(-) er tatt på aksjene	2024	2023
Gevinst ved salg av Sandvika Nevrosenter AS		10 670 099
Tap ved salg av LHL klinikken Vestfold AS		-6 036 823
Avviklingsoppgjør Helseassistanse Holding AS		72 083
Avviklingsoppgjør Glitre klinikken Eiendom AS		1 707 262
Gevinst ved salg av Brisk kompetansesenter AS	1 000	
Sum gevinst / nedskrivninger og tap() aksjer	1 000	6 412 621

Note 10 Skatt

LHL er i utgangspunktet en skattefri virksomhet, men driver skattepliktig aktivitet i LHL Førstehjelp med kommersielt varesalg.

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel

	2024	2023	
Midlertidige forskjeller som inngår i grunnlaget for utsatt skatt/skattefordel			Endring
Anleggsmidler	-28 567	106 272	134 839
Gevinst /-tapskonto	-290 913	-363 642	-72 729
Fordringer	-150 000	-360 167	-210 167
Varebeholdning	-116 242	0	116 242
Pensjoner	0	7 303 773	7 303 773
Leieavtaler	0	-2 232 453	-2 232 453
Sum midlertidige forskjeller	-585 722	4 453 784	5 039 506
Underskudd til fremføring	-276 131 875	-281 907 355	-5 775 480
Grunnlag for utsatt skatt/skattefordel i balansen	-276 717 597	-277 453 571	735 974
utsatt (-)skattefordel/utsatt skatt	-60 877 871	-61 039 786	161 914
Ikke bokført utsatt skattefordel	60 877 871	61 039 786	-161 914
Utsatt skatt/(-)skattefordel i regnskapet	0	0	0
Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt			
Resultat før skattekostnad	2 377 721	21 996 762	
Permanente forskjeller	-1 641 747	-22 719 533	
Endring i midlertidige forskjeller	5 039 506	-4 410 743	
Anvendelse av fremførtvart underskudd	-5 775 480		
Årets skattegrunnlag	0	-5 133 514	
Formueskatt	17 924	14 174	
For mye (-)lite avsatt skatt foregående år	-2 164	16 982	
Endring utsatt skatt	0		
Sum skattekostnad	15 760	31 156	
Betalbar skatt i balansen			
Betalbar skatt i skattekostnaden	17 924	14 173	
For mye for/lite(-)avsatt formusskatt foregående år	0		
Betalbar skatt i balansen	17 924	14 173	

Note 11 Pensjoner

Selskapet har pensjonsordninger som omfatter alle ansatte. Selskapet har innskuddspensjon for alle yrkesgrupper bortsett fra for sykepleiere. Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til forsikringsselskapet. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse for denne ordningen. Den ytelsesbaserte ordningen i KLP for sykepleiere, som i 2024 har omfattet 3 ansatte, gir rett til definerte fremtidige ytelser som i hovedsak bestemmes av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden.

Resten av forpliktelsen skriver seg til oppsatte rettigheter for ansatte som har sluttet eller gått over til innskuddspensjon.

Tjenestepensjon i KLP

Estimatavvik og planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsstid i den grad pensjonsmidlene overstiger 10% av det høyeste

av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene.

Sammensetning av pensjonskostnad KLP	2024	2024	2023	2023
	Netto forpliktelse	Netto midler	Netto forpliktelse	Netto midler
Nåverdi av årets pensjonsopptjening		538 461	0	63 962
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen		42 368 391	0	39 622 809
Forventet avkastning på pensjonsmidler		-67 853 086	0	-62 476 119
Administrasjonskostnad		816 525	0	1 023 355
Arbeidsgiveravgift		-3 311 513	0	-2 994 645
Resultatført estimatavvik		6 029 166	0	13 969 783
Sum aktuarbergnet pensjonskostnad		-21 412 056	0	-10 790 855
Årets refusjon av historiske pensjonskostnader	-5 877 390		-29 982 204	
Tatt inn deler av korridor	5 877 390		29 982 204	
Pensjonsinnbetaling ansatte 2%		106 096	0	50 810
Sum pensjonskostnad regnskap		-21 518 152	0	-10 841 665
Sum netto pensjonskostnad regnskap	-21 518 152		-10 841 665	
Sammensetning av pensjonsforpliktelse				
Brutto påløpt pensjonsforpliktele		1 320 950 467	0	1 387 751 214
Tatt inn deler av korridor	31 307 445		29 982 204	0
Pensjonsmidler		-1 379 157 439	0	-1 296 559 387
Arbeidsgiveravgift		-7 587 577	0	12 921 708
Ikke resultatført virkning av estimatavvik		-35 733 022	0	-115 783 097
Refusjonskrav for historiske pensjonsforpliktelser	5 023 862	-5 023 862	55 608 776	-85 590 980
Netto pensjonsforpliktelse KLP	36 331 307	-106 551 433	85 590 980	-97 260 542
AFP pensjonsforpliktelse over drift	3 563 773		1 537 809	0
Sum pensjonsforpliktelser	39 895 080	-106 551 433	87 128 789	-97 260 542
Økonomiske forutsetninger:				
Diskonteringsrente		3,30 %		3,70 %
Forventet G-regulering		3,25 %		3,50 %
Forventet pensjonsøkning		2,80 %		2,90 %
Forventet avkastning på fondsmidler		5,40 %		5,90 %
Forventet lønnsvekst		3,50 %		3,75 %

* LHL har søkt og fått innvilget tilskudd til dekning av historiske pensjonskostnader. LHL har fått innvilget tilskudd til dekning av premie som knytter seg til historiske pensjonskostnader for flere avtaler.

Note 12 Varelager

	2024	2023
Varelager	5 456 181	6 741 006
Ukurans	-116 242	0
Netto varebeholdning	5 339 939	6 741 006

Note 13 Fordringer

	2024	2023
Kundefordringer	6 875 532	8 362 262
Avsetning til tap	-3 282 424	-3 241 819
Sum kundefordringer	3 593 109	5 120 443
Andre fordringer	35 189 500	30 715 861
Avsetning til tap	0	0
Sum andre kortsiktige fordringer	35 189 500	30 715 861

Note 14 Bank

Bundne bankinnskudd:

	2 024	2 023
Skattetrekk	1 581 086	1 904 292

Øvrige bundne midler:

Type midler	2 024	2 023
LHL, Klientkonto Testamentariske gaver	12 582 569	11 369 126
Sum øvrige bundne midler	12 582 569	11 369 126

Note 15 Egenkapital

	Driftssikkerhets- kapital	Fonds avsetninger	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.	14 000 000		71 553 276	85 553 276
Korrigerings av tidligere års feil*			-37 085 871	-37 085 871
Overført fondsavsetninger til annen egenkapital	-	-	2 361 960	2 361 960
Årets resultat	-	-		
Egenkapital 31.12	14 000 000	0	36 829 365	50 829 365

*Korrigerings av tidligere års feil gjelder nedskrivning av leasing husleieavtaler. Se note 6.

Note 16 Gjeld

	2024 Leasing- forpliktelser husleier	2023 Leasing- forpliktelser husleier
Leasingforpliktelser	175 619 853	197 851 134
Sum gjeld	175 619 853	197 851 134
Første års avdrag	22 762 718	22 231 281
Forfaller i løpet av 2-5 år	81 593 874	90 722 571
Forfaller senere en 5 år	71 263 262	84 897 283
Sum gjeld	175 619 853	197 851 134

Kreditramme

Kreditrammen pr 31.12.2024 var på kr 15 mill kr. Kreditten var ikke benyttet pr. 31.12.2024

Garantiansvar

Kreditor	Garanti
Lotteri og stiftelsestilsynet	Betalingsgaranti
Lotteri og stiftelsestilsynet	Betalingsgaranti
IF Skadeforsikring Holding AB	Kontraktsgaranti
GC Helsehus AS	Kontraktsgaranti

Kausjonistansvar og sikkerhetstillelser

Sikkerhetsstiller	Pantsatt objekt/eiendom
LHL	Factoring driftstilbehør, varelager

Note 17 Leasing forpliktelser

Selskapet har følgende leieforpliktelser, alle leiene indeksreguleres årlig i henhold til SSB konsumprisindeks. Leien for Helsehuset Gardermoen, Røros og Feiring er behandlet som finansiell leasing.

Det vises til Note 16 for informasjon om leasingforpliktelsen og note 6 vedrørende balanseført verdi av leasing.

Leieforpliktelser - finansiell leasing	Årlig Leiebeløp	Leieperiode
Helsehuset Gardermoen	5 731 476	01.02.18 - 31.03.43
Røros	13 750 320	15.09.16 - 15.09.28
Feiring Eiendom	15 005 700	01.07.18 - 30.06.32
Sum	34 487 496	

Leieforpliktelser - øvrige	Årlig Leiebeløp	Leieperiode
Blåbyen Eiendom Feiring	732 744	13.04.11 - 31.12.26
Sum	732 744	

Note 18 Forskning og utvikling

I posten langsiktig gjeld inngår mottatte gaver på kr 17 119 307,- øremerket forskning. Det er ikke mottatt gaver i 2024 som har krevd at skal inn i stiftelser.

Mottatte gaver overført:

	2024	2023
Telleviks fond	0	2 155 981
LHLs Lungfond	0	3 471 447
LHL Hjertefond	0	3 471 447
Sum overført	0	6 942 894

Andre øremerkede gaver er omklassifisert fra kortsiktig gjeld til langsiktig gjeld i 2024.

Note 19 Gjeld til nedlagte fylkeslag og interessegrupper

Fylkeslag:

I forbindelse med avvikling av fylkeslag og etablering av fylkesutvalg uten egen økonomi ble det overført midler til LHL sentra. Midlene bokføres som kortsiktig gjeld for LHL og står til disposisjon for fylket gjennom vedtak på lagsamling.

	2024	2023
Gjeld til fylkeslag	2 931 133	2 737 832

Interessegrupper

	2 024	2 023
Gjeld til interessegrupper	722 774	964 173

Interessegrupper i LHL som har eget inntektsarbeid kan oppbevare oppsparte midler i LHLs balanse.

Midlene føres som kortsiktig gjeld for LHL og står til disposisjon for interessegruppene:

- Alfa 1 Forening
- FHLT
- LHL Hjerneslag Ung
- LHL Sepsis og meningitt

Note 20 Aktivitetsregnskap

LHL er medlem i stiftelsen Innsamlingskontrollen i Norge. Stiftelsen retningslinjer krever at det i tillegg til ordinært regnskap etter regnskapsloven avlegges et aktivitetsregnskap.

Hensikten med dette regnskapet er å vise hvordan innsamlede midler er anskaffet og hvordan pengene er anvendt til formålet.

Under fremkommer regnskapstall for de enkelte innsamlingsaktivitetene med tilhørende kostnader. Administrasjonskostnader er estimert. Innsamlingsprosenten fremkommer ved at det er gjort fratrekk for direkte kostnader knyttet til aktiviteten samt administrasjonskostnader knyttet til i hovedsak personell. Medlemskontingenter er vist brutto med den delen av medlemskontingenten som tilfaller LHLs lokallag vist som brukt til formålet.

Noten omfatter kun den delen av aktiviteten til LHL som er innsamlingsbasert, formålsbasert, og ikke forretningsmessig. Her inngår ikke aktiviteter som lotteri eller omsetning i butikk eller helsetjenester. Prinsippet som er benyttet

i fremstillingen er at det er fremstilt regnskaper for de enkelte innsamlingsaktivitetene med tilhørende kostnader. Administrasjonskostnader er i tillegg tildelt. Innsamlingsprosenten fremkommer ved at det er gjort fratrekk for direkte kostnader knyttet til aktiviteten samt administrasjonskostnader knyttet til i hovedsak personell. Medlemskontingenter er vist brutto med den delen av medlemskontingenten som tilfaller LHLs lokallag vist som brukt til formålet.

	2024	2023
Hovedaktivitet	Beløp i hele 1 000	Beløp i hele 1 000
Medlemskontingent brutto til LHL	20 489	19 854
Tilskudd	48 008	-
Privatmarkedet	28 590	52 339
Lotteri	36 042	39 871
Gaver	23 800	47 596
Andre inntekter	2 209	52 246
Finans -og investeringsinntekter	2 023	-
Brutto anskaffelse av midler	156 930	211 906
Kostnader ved anskaffelse av midler	52 391	57 608
Netto anskaffelse av midler	104 539	154 298
Administrasjon	4 505	5 548
Disponibelt til formålet	100 034	148 750
Lokale og regionale aktiviteter	23 285	15 543
Utvikling og støtte til kurs	1 416	998
Helsefaglig kommunikasjon og helseopplysningsarbeid	10 584	6 165
Kommunikasjon, informasjon	9 898	5 535
Arbeid med astma, allergi og hjerneslag	7 278	6 448
Annet organisasjonsarbeid	23 630	1 326
Organisasjonsarbeid og klinikkarbeid(2022)	-	34 511
Varekostnad tilknyttet varesalg, husleiekostnad	-	51 863
Sum organisasjonsarbeid	76 090	122 389
Årsresultat	23 943	26 361
Administrasjonsprosent, formålsprosent og innsamlingsprosent	2024	2023
Innsamlingsprosent	66,6 %	72,8 %
Administrasjonsprosent	2,4 %	2,0 %
Formålsprosent	63,7 %	70,2 %

2024 er ikke sammenlignbar med de andre årene i noten.

2024 er det andre året LHL ikke driver økonomisk aktivitet knyttet til drift av spesialiserte helsetjenester. LHL har gjennom 2024 og 2023 vært drevet som en demokratisk medlemsorganisasjon.

Medlemsinntekter

39 % av medlemskontingentene fordeles videre til lokallag der medlemmet tilhører, i denne oversikten vises 100 % av medlemskontingenter under anskaffelse av midler og 39 % som utdeles er inkludert i kostnader brukt til formålet. I selskapets regnskap vises inntekten netto.

Privatmarkedet

LHL har hatt følgende innsamlingsaksjoner i 2024

- Takkeaksjonen
- Sommer aksjon
- Jule aksjon
- Skatteaksjon
- Diverse postale og digitale aksjoner
- LHL venn - faste givere

Bedriftsmarkedet

LHL har tidligere hatt produktavtaler med enkelte bedrifter. Det foreligger ikke slike inntekter i 2024.

Gaver

LHL mottar testamentariske gaver, minnegaver og andre gaver, der giver har øremerket gavene.

Deler av øremerkede gaver er overført til stiftelsene LHLs Hjertefond, LHLs Lungefond eller LHLs Støttefond. Øvrige øremerkede gaver er ført opp som gjeld i LHLs balanse og ikke inntektsført.

Ikke øremerkede gaver fremkommer som inntekter i oppstillingen over.

Kostnader til anskaffelse av midler

Variable kostnader er direkte knyttet til innsamlingsinntekter i noten

Administrasjonskostnader

Administrasjonskostnad består av personalkostnader knyttet til administrasjon av innsamlede midler. Det er estimert kostnader basert på stillinger som er ansett som rent administrative.

Lokale og regionale aktiviteter

Lokale og regionale aktiviteter er tillagt 39 % av medlemskontingentene i LHL da disse midlene deles ut til lokallag til bruk for lokale aktiviteter.

Utvikling og støtte til kurs

LHL utvikler og holder kurs slik som Triminstruktørkurs og Likepersonkurs osv.

Helsefaglig kommunikasjon og helseopplysningsarbeid

Her ligger aktiviteter knyttet til opplysningsarbeid for medlemmer og pasientgrupper som LHL retter seg mot. Arbeidet omfatter praktisk og opplysning og informasjon om sykdom og det å leve med sykdom. I tillegg ligger kostnader til rådgivingstjenestene her.

Dette er en telefontjeneste der medlemmer kan få helserelatert opplysning og veiledning.

Kommunikasjon, informasjon

Her inngår arbeid med kommunikasjon mot medlemmer, interessegrupper, myndighetspersoner og media gjennom ulike kanaler som det nytter, sosiale medier og politisk påvirkningsarbeid.

Arbeid med astma, allergi og hjerneslag

LHL har særskilt satsing innenfor områdene astma, allergi og hjerneslag. Det er drevet informasjonskampanjer og opplysningsarbeid på områdene.

Annet organisasjonsarbeid

Her inngår arbeid mot interessegruppene i LHL.

Klinikk og organisasjonsarbeid

Her inngår kostnader til utvikling av LHLs helsetjenester og organisasjonen.

Note 21 Fortsatt drift

LHL har rendyrket virksomheten de siste årene til å være en ren medlemsorganisasjon. Det er flere forpliktelser fra tidligere drift som fortsatt hviler på organisasjonen, blant annet pensjonspremier for tidligere ansatte og husleiekostnader. Dette har resultert i en litt krevende likviditetssituasjon de siste årene, men ved å gjennomføre ulike tiltak har LHL unngått å benytte kassekreditten. Situasjonen er fortsatt krevende. Det foreligger en tiltaksplan for 2025, med både kostnadsreduksjoner og inntektsøkninger, som vil bidra til å bedre likviditeten utover 2025 og 2026. Noen av tiltakene er allerede effektivert med nedbemanning og andre kostnadsreduksjoner.

Det er i budsjett for 2025 planlagt med en likviditetsoppbygging for å dekke opp for utbetaling av pensjonspremie som ikke har resultatvirkning, samt et overskudd på driften i 2025.

På bakgrunn av tiltakene som er iverksatt legges det til grunn at forutsetningene for fortsatt drift er til stede.

Note 22 Hendelser etter balansedagen

LHL har i 2025 mottatt brev fra advokat Tenden på vegne av sikringsordningen. Overføringsavtalens sikringsordning (Sikringsordningen) ble opprettet ved avtale om overføring og samordning av pensjonsrettigheter (Overføringsavtalen) mellom Statens pensjonskasse og andre leverandører av offentlig tjenstepensjon, jf. lov om Statens pensjonskasse § 46. Sikringsordningen skal bidra til å sikre pensjonsrettigheter opparbeidet hos arbeidsgivere som opphører ved konkurs/akkord eller ved annet opphør.

I 2022 utførte LHL konsernet en virksomhetsoverdragelse til Wecare AS på rehabiliteringstedene Nærland, Bergen og Trondheim. Fra sikringsordningen fremgår det at Wecare AS er konkurs, og sikringsordningen ber LHL overta tidligere historiske pensjonsforpliktelser. Saken er under behandling og kvalitetssikring, men LHL må sannsynligvis påta seg et ansvar her. LHL vil for ansatte, som LHL mulig vil ende opp med å ta ansvar for, søke helsedirektoratet om ytterligere tilskudd til historiske pensjonskostnader. Ut over dette kjenner ikke styret til at det foreligger andre forhold etter balansedagen som er egnet til å påvirke regnskapet.

Jessheim, 8. mai 2025

Elsa Magni Horten
Elsa Magni Horten

Styrets leder

Øystein Geving Bjørnes
Øystein Geving Bjørnes

2. nestleder

Rolf Hagen
Rolf Hagen

1. nestleder

Merethe Landaas
Merethe Landaas

Styremedlem

Tor Johan Strand
Tor Johan Strand

Styremedlem

Gitte Chr. Korvann
Gitte Christine Korvann

Styremedlem

Marit Myklevoll
Marit Myklevoll

Styremedlem

Lene Øvre
Lene Øvre

Ansatt representant

Frank Rosendahl Slettebakken
Frank Rosendahl Slettebakken

Ansatt representant

Magne Wang Fredriksen
Magne Wang Fredriksen
Generalsekretær

Til landsmøtet i LHL

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for LHL som består av balanse per 31. desember 2024, resultat og kontantstrømsanalyse for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en

revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet. For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til: <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

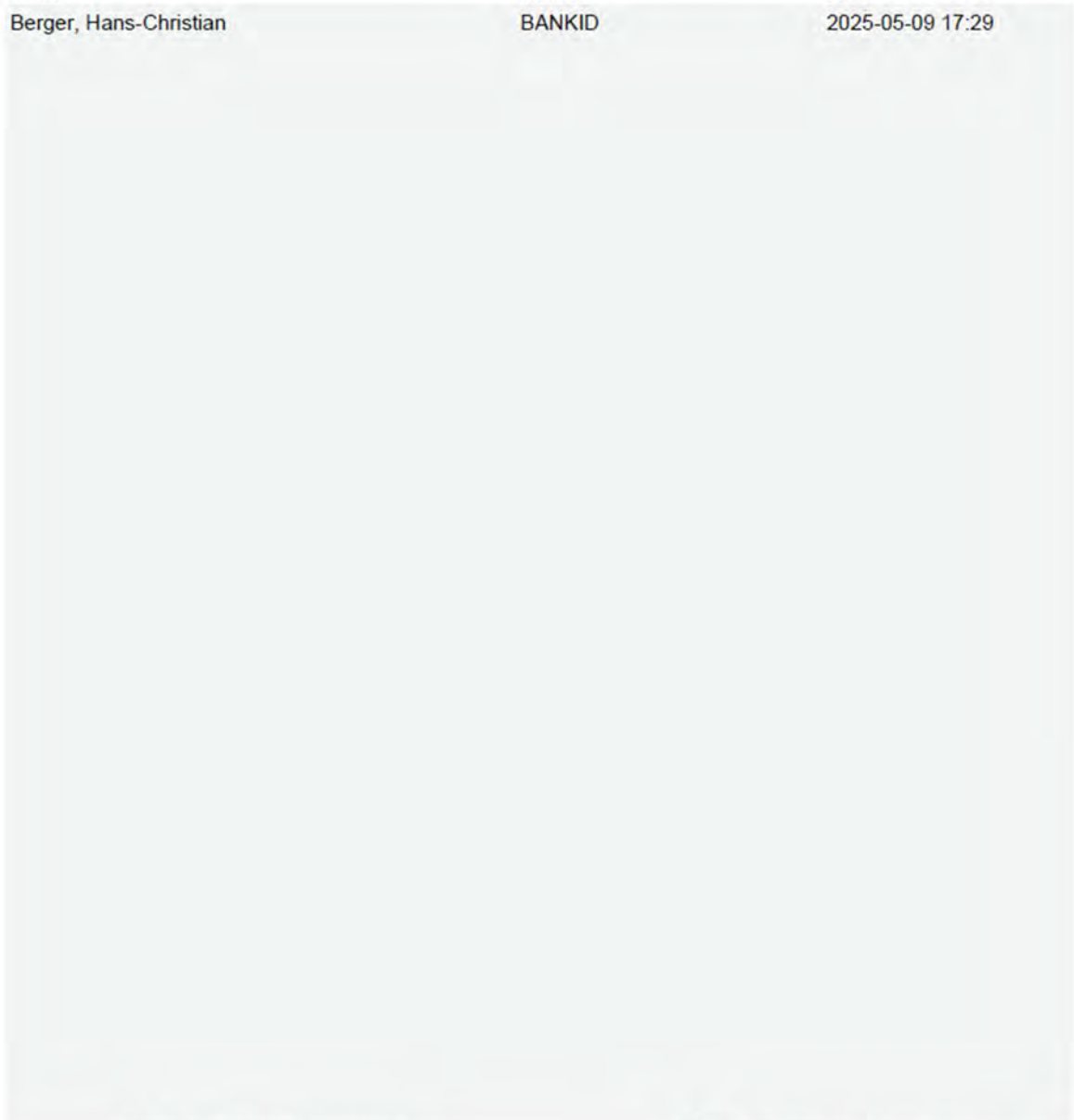
Oslo, 9. mai 2025
PricewaterhouseCoopers AS

Hans-Christian Berger
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Revisjonsberetning

Signers:

<i>Name</i>	<i>Method</i>	<i>Date</i>
Berger, Hans-Christian	BANKID	2025-05-09 17:29

This document package contains:

- Closing page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Tilleggsinformasjon til årsregnskapet for 2024

Årsregnskap 2024 og budsjett 2024

I tråd med vedtektenes § 12 legges årsregnskapet for 2024 frem for Landsmøtet til godkjenning.

Årsregnskapet med styrets beretning samt revisors erklæring framkommer i eget dokument. Budsjettet for 2024 ble vedtatt av Sentralstyret i møte 6.-7. desember 2023 i sak 119/23.

Regnskapstall sammenlignet med budsjett for 2024

	Regnskap	Budsjett	Differanse
	2024	2024	
Bygg/eiendom	- 16 729 339	- 18 391 000	1 661 661
Tilskudd	- 48 007 779	- 44 101 719	3 906 060
Lotteri	- 36 042 407	- 30 250 000	5 792 407
Aksjoner/gaver	- 34 136 595	- 32 675 000	1 461 595
Testamentariske gaver	- 18 584 735	- 20 000 000	1 415 265
Medlemskontigenter	- 12 498 233	- 12 383 000	115 233
Salg av førstehjelpststyr	- 27 497 782	- 22 400 000	5 097 782
Annet	- 6 416 063	- 7 211 461	795 398
Driftsinntekter	-199 912 934	-187 412 180	-12 500 754
Varekostnad	34 898 287	26 661 617	8 236 670
Lønns og personalkostnader	48 361 498	43 698 012	4 663 486
Avskrivninger inkl.aktiviterte leiekontrakter	23 732 775	23 674 508	58 267
Andre driftskostnader	79 984 444	77 118 323	2 866 121
Sum driftskostnader	186 977 004	171 152 460	15 824 544
Driftsresultat	-12 935 930	-16 259 720	3 323 790
Resultat av finansposter	10 556 045	11 935 500	-1 379 455
Ordinært resultat før skatt	-2 379 885	-4 324 220	1 944 335
Skatt	15 760	0	15 760
Resultat	-2 364 125	-4 324 220	1 960 095

Resultatet for 2024 er et overskudd på 2,3 mill.kr for 2024. Det er i underkant av 2 mill.kr lavere enn forutsatt i budsjettet. Noe av dette skyldes avsetninger på grunn av nedbemanningen av ansatte i henhold til vedtatt tiltaksplan for 2025, samt avsetning driftspensjon. Uten avsetningen hadde man ligget 2 mill.kr bedre enn budsjettet. Avsetningen kan betegnes som en engangskostnad.

Totale driftsinntekter er 12 mill.kr bedre enn budsjettet. Dette kan forklares med blant annet med høyere lotteriomsetning med 5,7 mill.kr, salgsinntekter førstehjelp med 5 mill.kr, tilskudd med 3 mill.kr, samt en økning i gaver og innsamling med 1,4 mill.kr. Noen inntekter ble lavere enn budsjettet slik

som testamentariske gaver med 1,4 mill.kr og inntekter på husleie med 1,6 mill.kr. Noe som skyldes ikke utleide arealer i Helsehuset. Dette er utleid nå.

Totale driftskostnader ligger 15 mill.kr over budsjett. Dette skyldes at varekostnaden er 8 mill.kr høyere enn budsjett. Dette må ses i sammenheng med inntektene på førstehjelp og lotteriet. Lønn- og personalkostnader er 4,6 mill.kr over budsjett. Hvis man ser bort fra engangsavsetningen ville dette være på tilnærmet budsjett. Andre driftskostnader ligger 2,8 mill.kr høyere enn budsjettet. Dette skyldes mange ulike poster som ligger noe over budsjettet.

Sak 12

Kontrollkomiteens rapport

Bakgrunn og forslag til vedtak

I følge LHLs vedtekter § 12 er kontrollkomiteen LHLs kontrollorgan og skal påse at organisatoriske og økonomiske disposisjoner er i samsvar med LHLs vedtekter og vedtak. Videre står det i § 9, 4. ledd, 3. kulepunkt at landsmøtets sakliste skal omfatte kontrollkomiteens rapport.

Vedlegg i saken er kontrollkomiteens rapport.

Forslag til vedtak:

Instruks for kontrollkomiteen vedtas.

Kontrollkomiteens rapport til landsmøtet

Kontrollkomiteen har hatt følgende medlemmer

Per Inge Vannebo, leder
Ann-Helen Stangnes, medlem
Bjørnar Leonardsen, medlem

Varamedlemmer

R. Wilhelm Tvedt-Gundersen, 1. vara (fast møtende)
Rolf B. Haukland, 2. vara
Jann Oddvar Krangnes, 3. vara

På landsmøtet i 2024 ble leder Per Inge Vannebo valgt for 2 år og Bjørnar Leonardsen valgt for 2 år da han erstattet Per Inge Vannebo som rykket opp fra medlem til leder av komiteen. Ann Helen Stangnes var ikke på valg. 1. varamedlem deltar på alle møtene i komiteen.

Kontrollkomiteen har gjennomført fem møter. Det har vært gjennomført møter med revisor, generalsekretær og økonomisjef.

Komiteens ansvarsområde er ifølge vedtektene:

Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med foreningens virksomhet og blant annet påse at den følger lov, vedtekter og retningslinjer. Kontrollkomiteen skal særlig påse at foreningens midler til enhver tid er plassert på en betryggende måte. Kontrollkomiteen avgir skriftlig rapport til landsmøtet.

Kontrollkomiteen har foretatt en gjennomgang av protokoller og er tilfreds med måten dette fungerer på i Orgbrain.

Kontrollkomiteen er opptatt av at alle lokallag bruker LHL e-post og kalender på Min Side til å vise fram lagenes aktiviteter på internett.

Det må arbeides videre med å få redusert LHLS leieforpliktelser særlig ved Feiring og andre lokaler.

Kontrollkomiteen ansvar er å kontrollere om vedtakene som er fattet i Sentralstyret er i henhold til vedtektene og vedtak fattet i Landsmøtet. Kontrollkomiteen kan ikke se at det er fattet vedtak som er i strid med vedtektene.

LHL har gått fra å være både en medlemsorganisasjon og leverandør av helse- og rehabiliteringstjenester til å bli en ren medlemsorganisasjon. Kontrollkomiteen er derfor av den oppfatning at LHL må videreutvikle inntektsarbeidet og øke aktivitetene for å styrke økonomien i organisasjonen herunder lotteriet, LHL Førstehjelp og testamentariske gaver.

LHL har fått delvis kompensasjon på kr 5,8 millioner for de historiske pensjonskostnadene. Det er viktig å ha rutiner som gjør at dette blir fulgt opp i årene som kommer. Endringer i rentemarkedet kan få store innvirkninger på de framtidige regnskapene.

Kontrollkomiteen stiller spørsmål ved om det er tilstrekkelig god sammenheng mellom LHLS ambisjoner og tilgjengelige ressurser. Fremtidig organisering av LHL må bedre gjenspeile de ressursene en har til disposisjon.

Årsregnskapet viser et resultat i 2024 på kr 2.361.961 millioner etter skatt, mot et regnskap som i 2023 viste et resultat på 21,9 millioner. Av årets resultat utgjør engangsposter kr 4,1 millioner. Fortsatt vil leiekontrakten være aktivert, men vil i fremtiden gi et positivt bidrag til driften.

Selv om kontantbeholdningen i løpet av 2024 er redusert med kr 1,7 millioner mener kontrollkomiteen at LHL vil ha tilstrekkelig likviditet til å kunne betale sine forpliktelser de kommende 12 måneder. Kontrollkomiteen understreker at det er viktig med kontinuerlig oppfølging av likviditeten i organisasjonen. Kontrollkomiteen sier seg enig i styrets vurdering om at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Jessheim 15. mai 2025

Per Inge Vannebo
Leder

Ann Helen Stangnes
Medlem

Bjørnar Leonardsen
Medlem

Robert W. Tvedt-Gundersen
1. vara

2025-05-17 09:34:28

Robert Wilhelm Tvedt-Gunder...

🏠 bankID

NO BankID - 29c449ce-7d04-4ba9-8e80-b1367aed6c55

2025-05-18 06:28:48

Per Inge Vannebo

vøpps

NO Vipps - 92ee3a0d-adcc-44ba-9b4c-a9c8ad863f12

2025-05-18 08:09:57

Ann-Helen Stangnes

vøpps

NO Vipps - 1b75aefc-7171-4dfd-acf7-983ded47971e

2025-05-18 11:34:36

Bjørnar Leonardsen

vøpps

NO Vipps - dc01a1d9-b88e-46a6-8efd-d3b10ff07667

Sak 13

Instruks for kontrollkomiteen

Bakgrunn og forslag til vedtak

På landsmøtet 2024 ble følgende formulering tatt inn i § 12 Kontrollkomiteen: "Landsmøtet fastsetter instruks for kontrollkomiteen". Sentralstyret har mottatt et forslag til instruks fra kontrollkomiteen.

Sentralstyret har bearbeidet forslaget fra kontrollkomiteen noe, og legger frem et forslag til instruks som i all hovedsak bygger på forslaget fra kontrollkomiteen.

Forslag til vedtak:

Instruks for kontrollkomiteen vedtas.

Forslag til Instruks for kontrollkomiteen

Vedtektenes § 12 legger rammer for kontrollkomiteens sammensetning og oppgaver.

Taushetsplikt

Komiteens medlemmer har taushetsplikt med hensyn til alle de forretnings- og driftsforhold vedrørende organisasjonen som de måtte bli kjent med under sitt arbeide, unntatt når det etter lovgivning er deres plikt å gi opplysninger.

Kontrollkomiteens møter

- Kontrollkomiteen skal utarbeide møteplan og møtes så ofte som det ansees nødvendig for å kunne sikre et effektivt tilsyn. Behov for arbeidshjelp skal drøftes med generalsekretæren.
- Komiteen skal minst en gang om året og ellers når den finner det nødvendig sammenkalle til møter med sentralstyrets leder og revisor for å utveksle informasjon om arbeidsplaner og viktige observasjoner.
- Kontrollkomiteen skal føre møteprotokoll som godkjennes av møtedeltagerne senest på påfølgende møte. Godkjent protokoll oversendes sentralstyret for oppfølging av punkter kontrollkomiteen har påpekt.

Kontrollkomiteens arbeid

- Kontrollkomiteen skal motta og gjennomgå nummererte brev fra revisor.
- Gjennomgå landsmøteprotokoll, styrets årsberetning og årsregnskap samt styreprotokoller.
- Gjennomgå varslingssaker og systemavvik.
- Kontrollkomiteen skal utarbeide og legge fram en rapport til landsmøtet.
- Merknader til vedtak som kontrollkomiteen mener er i strid med vedtektene og landsmøtets vedtak, kan inngå i komiteens rapport til landsmøtet.
- Kontrollkomiteen skal ikke påvirke sentralstyrets saksbehandling og skal heller ikke kontrollere pågående saker. Kontrollen skjer i ettertid.
- Kontrollkomiteen kan gjøre direkte henvendelser til sentralstyret eller generalsekretær dersom komiteen finner mangler eller feil som antas å burde rettes straks.

Sak 15

Valg av revisor

Bakgrunn og forslag til vedtak

LHL har de siste årene gjennomført en rekke endringer av driftsmodell, organisering og ledelse. Sentralstyret vurderer derfor at det i en periode fremover vil være en fordel å videreføre samarbeidet med nåværende revisor PWC, som har inngående kjennskap til historikken og utfordringene. Etter en omorganisering og nedbemanning er regnskapsfunksjonen nylig er satt ut til ekstern regnskapsfører.

Samtidig er det flere gode grunner til at det etter hvert igangsettes en prosess for valg av revisor. Blant annet fordi PWC har vært revisor i en årrekke og for å se om det er mulig oppnå en bedre pris gjennom konkurranseutsetting.

Etter forslaget til ny § 9 i vedtektene skal landsmøtet velge revisor, i motsetning til dagens formulering hvor valg bare skjer ved behov. Det foreslås at landsmøteperioden utvides til tre år, jf. sak 6.10. Dette innebærer at neste ordinære mulighet for valg av revisor først kommer i 2028, dersom forslaget vedtas. For å unngå at dette medfører forsinkelser i vurderingen av revisjonstjenestene, er det behov for at sentralstyret gis fullmakt til å gjennomføre en anbudsprosess og eventuelt inngå avtale med ny revisor i mellomperioden.

Forslag til vedtak:

Landsmøtet gir sentralstyret fullmakt til å gjennomføre anbudsprosess for revisjonstjenester og til å velge revisor.

Sak 16

Valg av sentralstyre, kontrollkomité og valgkomité

Bakgrunn og forslag til vedtak

I denne saken følger valgkomiteens innstilling til valg av sentralstyre, kontrollkomite og valgkomite.

LHLs valgkomite fikk ved landsmøtet i 2024 følgende sammensetning:

Leder:	Per Buvik	Øst
Nestleder:	Tove Høgemark	Vest
Medlem:	Ole Magne Imeland	Sør
Medlem:	Lars Woldmo	Midt
Medlem:	Bodil Slettli	Nord

Varamedlem:	Ove Hellvik	Øst
Varamedlem:	Jan Ingvar Bakke	Vest
Varamedlem:	Knut Bård Høivang	Sør
Varamedlem:	Karen Jorid Uthus	Midt
Varamedlem:	Bjørn Egil Bjørnstad	Nord

Valgkomiteens arbeid

Valgkomiteen startet sitt arbeid høsten 2024, og var bl.a. observatør på enkelte lagsamlinger og andre møteplasser. Valgkomiteen har hatt ett fysisk møte og seks digitale møter. Kandidater er kontaktet på telefon og det er foretatt intervjuer på Teams.

Valgkomiteen har tilstrebet en jevn kjønnsfordeling og har jobbet for at sentralstyres sammensetning skal gjenspeile LHLs diagnosegrupper.

Innhenting av forslag

7. februar 2025 ble det sendt ut e-post til lag, fylkesstyrer og interessegrupper, og det er senere sendt ut nyhetsbrev. I henvendelsen er det oppfordret til å komme med forslag på kandidater til sentralstyre, kontrollkomite og valgkomite.

Fire sentralstyrerepresentanter og syv vararepresentanter er på valg. Det skal også velges kontrollkomite og valgkomite. Fristen for å komme med forslag på kandidater var i henhold til vedtektene 12. april. Oversikt over samtlige forslag følger som vedlegg i denne saken.

Sentralstyret

Alle i sentralstyret som er på valg er kontaktet av valgkomiteen. Alle de faste medlemmene av sentralstyret med unntak av Rolf Hagen og Marit Myklevoll ønsket ikke å stille til gjenvalg.

Kontrollkomiteen

Til kontrollkomiteen skal det velges et medlem og tre vararepresentanter.

Valgkomiteen

Valgkomiteen med personlige varamedlemmer ble valgt på landsmøtet i 2024. Alle med unntak av vararepresentant for landsdel Midt, Karen Jorid Uthus og vararepresentant for landsdel nord, Bjørn Egil Bjørnstad, ønsket ikke å stille til gjenvalg.

Sak 16.1 Valg av sentralstyre

Sentralstyret 2024-2025 har følgende sammensetning:

VERV	REPREESENTANT	VALG	FYLKE
Leder	Else Magni Horten	På valg/går ut pga. 8-årsregelen	Innlandet
1.nestleder	Rolf Hagen	På valg	Agder
2. nestleder	Øystein Bjørnes	Ikke på valg	Trøndelag
Medlem	Merethe Landaas	På valg	Vestland
Medlem	Marit Myklevoll	På valg	Troms og Finnmark
Medlem	Tor Strand	Ikke på valg	Nordland
Medlem	Gitte Korvann	Ikke på valg	Akershus
Medlem	Lene Øvre	Velges av ansatte	Ansattes representant
Medlem	Frank Rosendahl Slettebakken	Velges av ansatte	Ansattes representant
1.varamedlem	Remi Drageset	På valg	Østfold
2.varamedlem	Bente Endresen	På valg	Oslo
3.varamedlem	Rolf Kåre Sæther	På valg	Møre og Romsdal
4.varamedlem	Jan Oddvar Gjerde	På valg	Vestland
5.varamedlem	Øystein Johansen	På valg	Telemark
6.varamedlem	Brit Kværness	På valg	Innlandet
7.varamedlem	Inger Berit Stene	På valg	Oslo

Valgkomiteens innstilling

Valgkomiteen er kjent med at det er foreslått å endre landsmøteperioden. Både 2 og 3 år er foreslått.

VERV	REPRESENTANT	FYLKE	INNSTILLING VED ENDRING	INNSTILLING UTEN ENDRING
Leder	Tor Strand	Nordland	Velges for 2/3 år	Velges for 2 år
1.nestleder	Brit Kværness	Innlandet	Velges for 2/3 år	Velges for 2 år
2.nestleder	Øystein Bjørnes	Trøndelag	Velges for 2/3 år	Ikke på valg
Medlem	Merethe Landaas	Vestland	Velges for 2/3 år	Velges for 2 år
Medlem	Rolf Kåre Sæther	Møre og Romsdal	Velges for 2/3 år	Velges for 2 år
Medlem	Eileen Young Haga	Rogaland	Velges for 2/3 år	Velges for 2 år
Medlem	Gitte Korvann	Akershus	Velges for 2/3 år	Ikke på valg
1.varamedlem	Øystein Johansen	Telemark	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
2.varamedlem	Paul Dahlø	Troms og Finnmark	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
3.varamedlem	Jan Oddvar Gjerde	Vestland	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
4.varamedlem	Remi Drageset	Østfold	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
5.varamedlem	Sissel Thorkildsen	Agder	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
6.varamedlem	Bente Endresen	Oslo	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
7.varamedlem	Ellen-Marie Syvertsen	Vestfold	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år

Sak 16.2 Valg av kontrollkomite

I følge LHLs vedtekter § 12 skal kontrollkomiteen bestå av leder og 2 medlemmer. I tillegg skal det velges tre varamedlemmer. Medlemmer eller varamedlemmer i sentralstyret er ikke valgbare til kontrollkomiteen. For tidligere sentralstyremedlemmer er det en karenstid på 2 år før de er valgbare til kontrollkomiteen.

Kontrollkomiteen valgt på landsmøtet i 2024 har hatt følgende sammensetning:

KONTROLLKOMITEEN	REPRESENTANT	VALG
Leder	Per Inge Vannebo	Ikke på valg
Medlem	Bjørnar Leonardsen	Ikke på valg
Medlem	Ann-Helen Stangnes	På valg
1.varamedlem	Robert Wilhelm Tvedt-Gundersen	På valg
2.varamedlem	Rolf B. Haukland	På valg
3.varamedlem	Jann Krangnes	På valg

Valgkomiteens innstilling

KONTROLLKOMITEEN	REPRESENTANT	INNSTILLING VED ENDRING	INNSTILLING UTEN ENDRING
Leder	Per Inge Vannebo	Velges for 2/3 år	Ikke på valg
Medlem	Bjørnar Leonardsen	Velges for 2/3 år	Ikke på valg
Medlem	Trine Ruud	Velges for 2/3 år	Velges for 2 år
1.varamedlem	Robert Wilhelm Tvedt-Gundersen	Velges for 2/3 år	Velges for 2 år
2.varamedlem	Jann Krangnes	Velges for 2/3 år	Velges for 2 år
3.varamedlem	Liv Anne Andersen	Velges for 2/3 år	Velges for 2 år

Sak 16.3 Valg av valgkomite

I følge LHLs vedtekter § 13 skal valgkomiteen bestå av leder, nestleder og 3 medlemmer, en fra hver landsdel. I tillegg skal det velges 5 personlige varamedlemmer fra de samme landsdelene.

Valgkomiteen valgt på landsmøtet i 2024 har hatt følgende sammensetning:

VALGKOMITEEN	REPRESENTANT	LANDSDEL
Leder	Per Buvik	Øst
Nestleder	Tove Høgemark	Vest
Medlem	Ole Magne Imeland	Sør
Medlem	Lars Woldmo	Midt
Medlem	Bodil Slettli	Nord
Varamedlem	Ove Hellvik	Øst
Varamedlem	Jan Ingvar Bakke	Vest
Varamedlem	Knut Bård Høivang	Sør
Varamedlem	Karen Jorid Uthus	Midt
Varamedlem	Bjørn Egil Bjørnstad	Nord

Valgkomiteens innstilling

VALGKOMITEEN	REPRESENTANT	LANDSDEL	INNSTILLING VED ENDRING	INNSTILLING UTEN ENDRING
Leder	Per Buvik	Øst	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
Nestleder	Tove Høgemark	Vest	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
Medlem	Arild Fuglset	Sør	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
Medlem	Lars Woldmo	Midt	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
Medlem	Bodil Slettli	Nord	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
Varamedlem	Ove Hellvik	Øst	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
Varamedlem	Jan Ingvar Bakke	Vest	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
Varamedlem	Elisabeth Ripegutuvike	Sør	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
Varamedlem	Torill Engan	Midt	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år
Varamedlem	Tore D. Løkke	Nord	Velges for 2/3 år	Velges for 1 år